

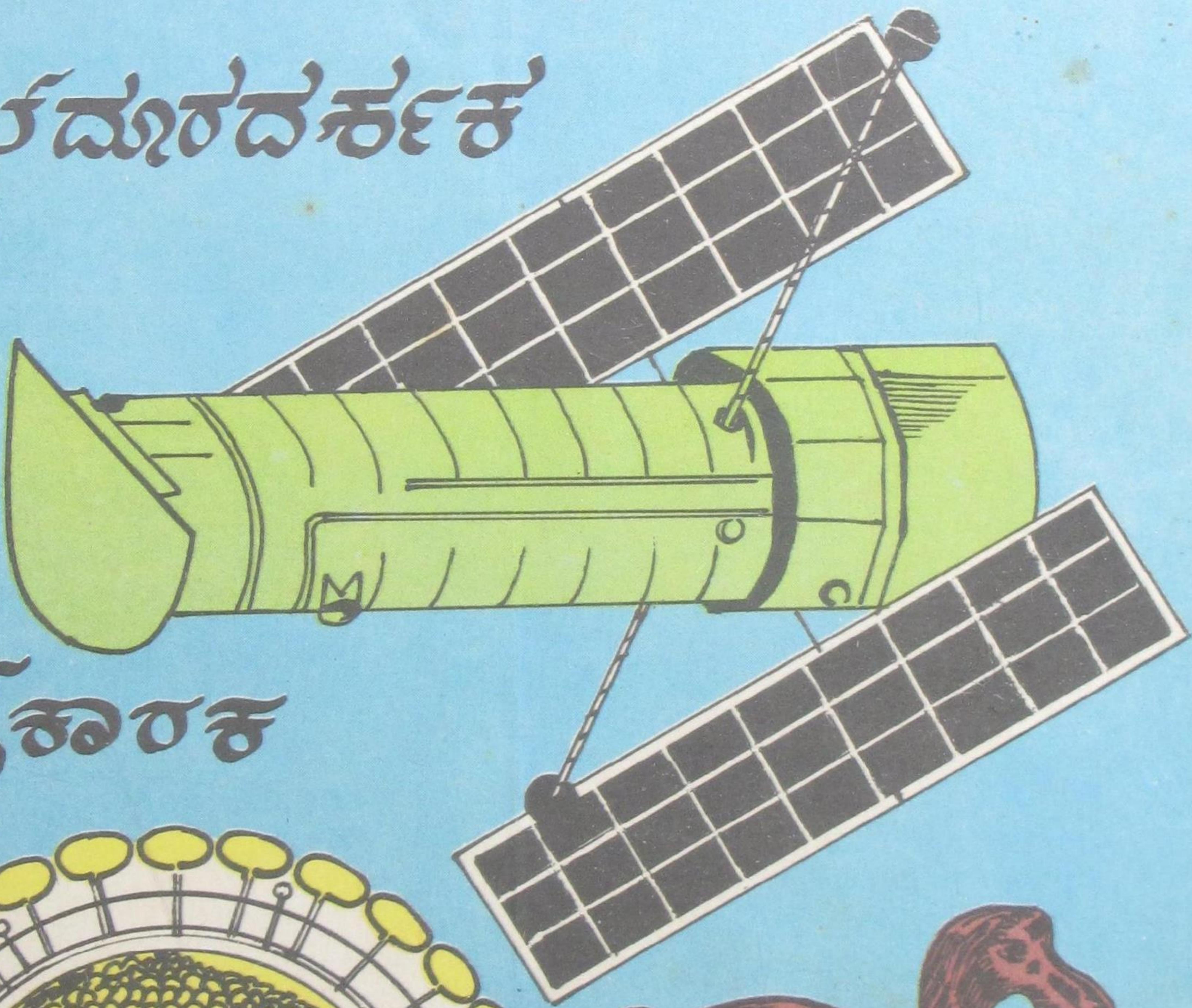
ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು

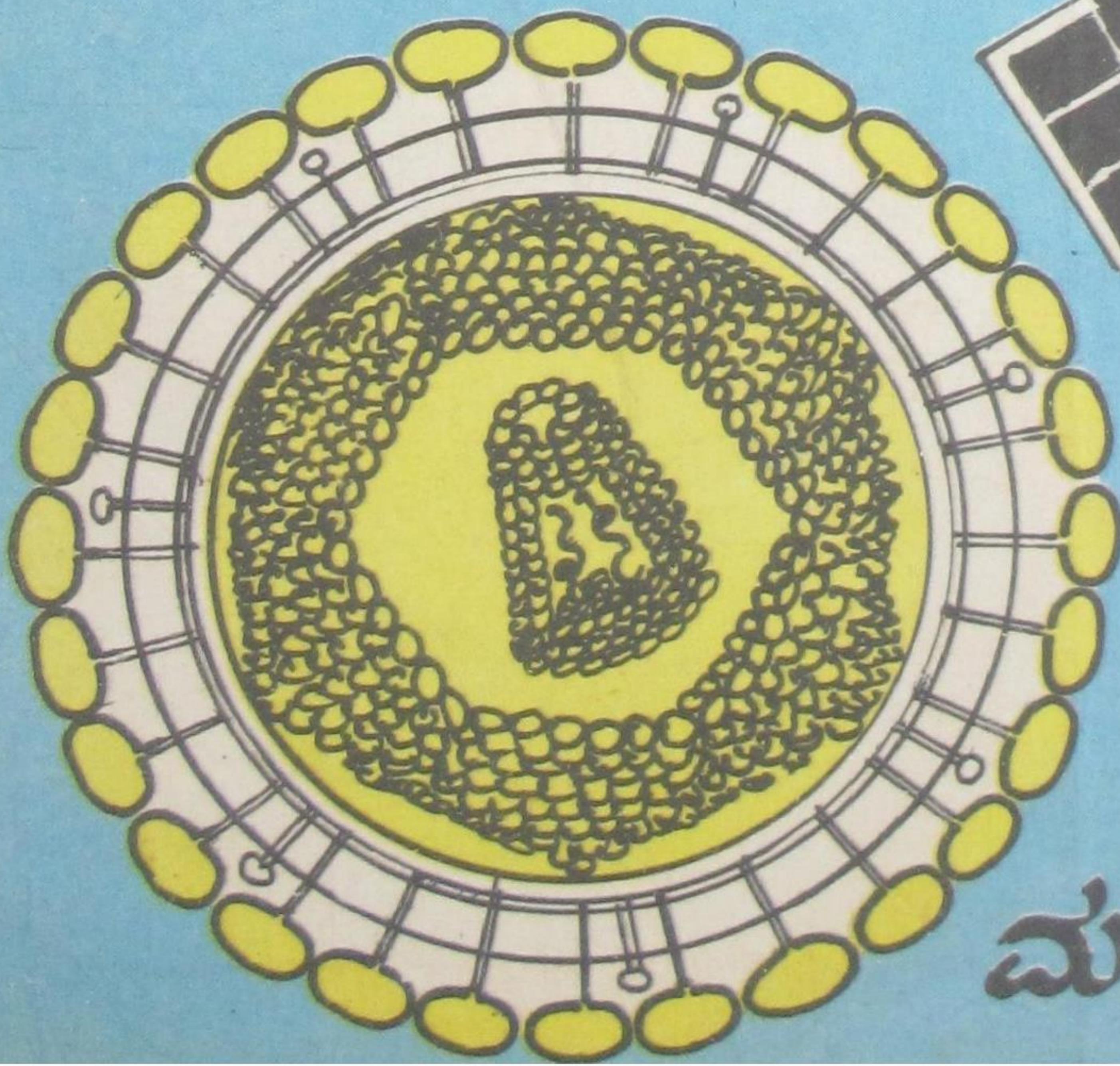
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1990

ರೂ. 2.50

ಹಬಲದ್ವಾರದ ಸೆಕ್

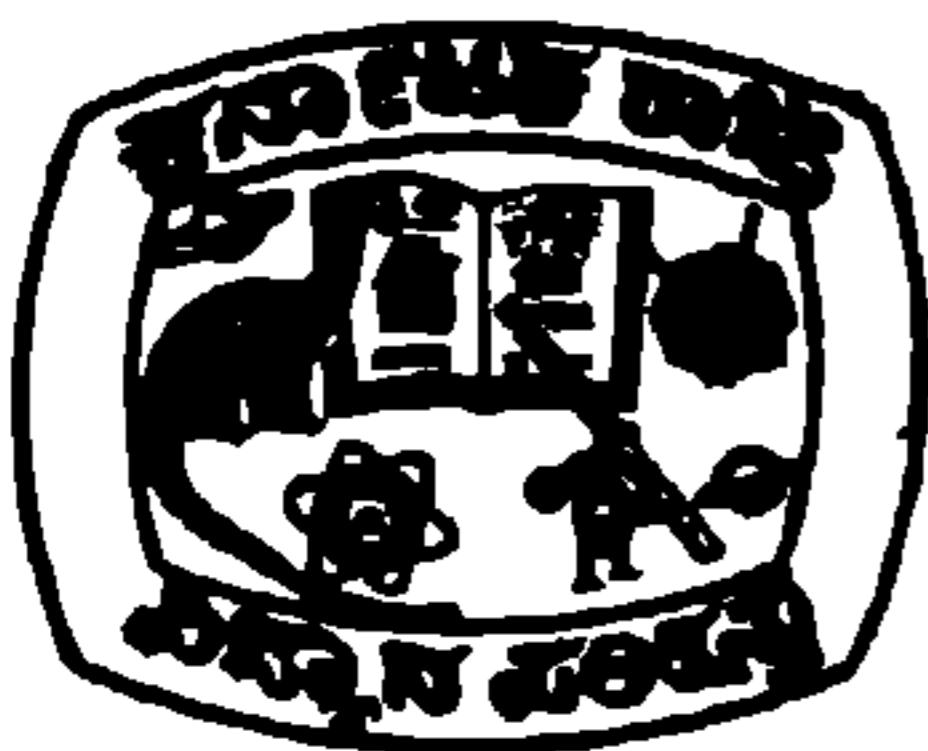

ವಿಜ್ಞಾನ

ಮರೊಮೂದ ಡೈಡ್ಮೋ

ಭಾಲವಿಜ್ಞಾನ

ಸಂಖ್ಯ - 11
ಸಂಪುಟ - 12
ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 1990

ಕಾ ಸಂಚಯಲ್ಲಿ

- 1 ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಂದ ಕಿಟಕಿ
- 5 ಶ್ವೇತ ವಾಸು ಸಾಮಗ್ರಿ
- 10 ಸಾಂತರಿಂದ ಅನಂತದತ್ತ - ೨
- 13 ಶ್ವೇತ ಗೊಬ್ಬರಿಗಳು - ೯೮
- 17 ಜೀವ ಏಳ್ಕ ಜಕಾಂಗೀರ್ - ೫೮
- 22 ಎರಡು ಬೌದ್ಧ ಸಮಕ್ಷೋಲಗಳು - ೯೯
- 24 ಭಾಲವಿಜ್ಞಾನ ಪುರಖೆ
- 25 ಶರವದ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ
ಮತ್ತು ತಬ್ಬಿಕೋಶದ ಬಿಡುಗಡೆ
- 29 ಮೂರನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮ್ಮೇಳನ

ಸ್ವಿರ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಗಳು

- 3 ಉಜ್ಜ್ವಲ ರೂಪ - ಕಡಲ ನಾಲೀಯ ಸುಳಿ
- 4 ನೀನೇ ಮಾಡಿ ನೋಡು - ಮಾಯಾತ್ಮಕ
- 7 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರಯತ್ನ - ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?
- 8 'ನೀನು ಬಲ್ಲಿಯಾ? - ಪ್ರಾಣೀಯಿಸಿ
- 12 ಗೌರಿತ ವನೋದ - ಮೂವತ್ತೇಳರ ಮೋಡು
- 15 ನಿಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು? - ವೃತ್ತಿಗಳು
- 19 ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ದೆ - ಜ್ಞಾನಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನ ಸಾಧನೆ
- 20 ವಿಜ್ಞಾನ ವಾರ್ತೆ
- 23 ವೃತ್ತಿ - ಉತ್ತರ
- 34 ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ಷಬಂಧ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ :

- ಅಧ್ಯನದ್ಯು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ)
ಜಿ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿರಾವ್
ಶ್ರೀಮತಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದ್
ಡಿ. ಎಸ್. ಮೋಹನ್
ಎ.ಎ. ಗೋಪಿಂದರಾವ್
ಎಂ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜು
ಎಂ.ಎ. ಸೇತುರಾವ್

ಪ್ರಕಾಶಕ :

- ಎಂ. ಎ. ಸೇತುರಾವ್
ಕನಾಂಡಿಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು
ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರ ಆವರಣ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 012.

ಭಾಲವಿಜ್ಞಾನ ಚಂದಾ ವಿವರ

ಬಿಡಿ ಪತ್ತಿಕೆ	ರೂ. 2-50
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. 20-00
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ	ರೂ. 25-00

ವಿಜ್ಞಾನ ದೀಪ ಚಂದಾ ವಿವರ

ಬಿಡಿ ಪತ್ತಿಕೆ	ರೂ. 1-00
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	ರೂ. 12-00

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಉರಿಯಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ದ್ವೀಪ
ಎಂ.ಟಿ./ದ್ಯಾಫ್ರ್ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ.
ಕಳೆರಿಯೋದನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆ/ರಸೀದಿ
ಸಂಖ್ಯೆ/ದ್ಯಾಫ್ರ್/ಎಂ.ಟಿ. ಕಟ್ಟಿಸಿದ ವಿವಾಂಕಗಳನ್ನು
ನಮೂದಿಸಬೇಕು.

ಹಣ ಕರುಹಿದ ಮುಂದಿನ ಓಂಗಳಿಂದ ಪತ್ತಿಯನ್ನು
ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ರೇಖಾ ಚತು:

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ಮತ್ತು

ರಾಜಾಪ್ರಯತ್ನ:

ಡಿ. ಚಂದ್ರಪ್ರಕಾಶ್

ಶೀಲಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

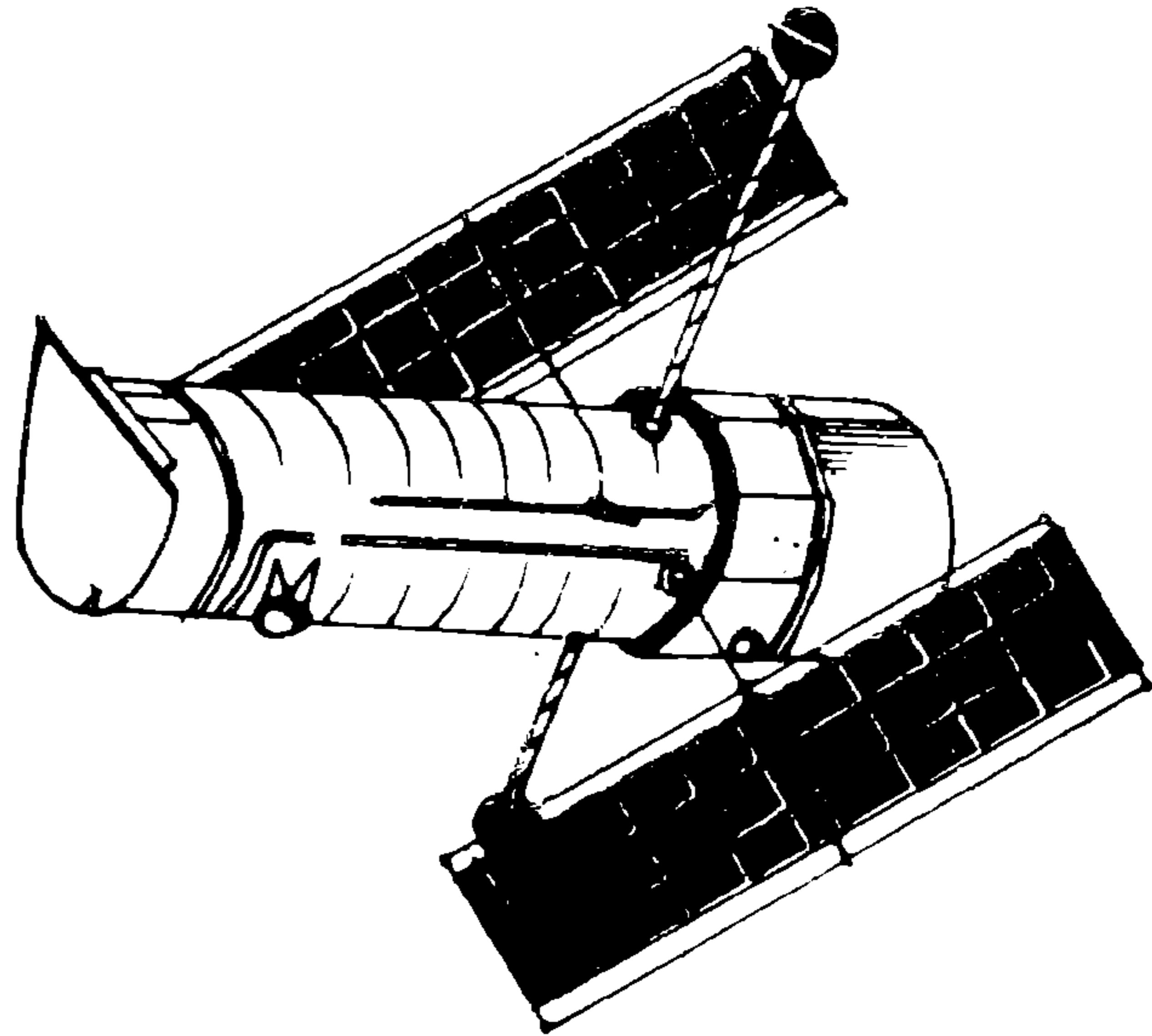
ಶೀಲನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯನದ್ಯು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಪ್ರಧಾನ
ಕಾರ್ಯಾಧಿಕ, ಭಾಲವಿಜ್ಞಾನ, ಮುಲ್ಲೆ 574 154 ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಕಾಣಬಹುದಿ.

ಶೀಲನದಲ್ಲಿ ಯುತ್ತು ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಸೆರವು ಗಡಿದ
ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಿ. ಶೀಲನಗಳನ್ನು ಮಂದಿರಗಳಿನವರ
ಕ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವೀಕೃತ ಶೀಲನಗಳನ್ನು ಯಥಾಪ್ರಕಾಶ
ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

1957ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 4 ರಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ಕ್ರಿತಕ ಉಪಗ್ರಹ ಸ್ಟ್ರೋಂ ಉದ್ದಯನಗೊಂಡು ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಅನಂತರ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ವಸ್ತುಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರು ಭೂಮಿಯ 'ಉಪಗ್ರಹ'ಗಳಾದರು. ಖಗೋಲದ ಅಧ್ಯಯನ, ವಿಕಿರಣದ ಅಧ್ಯಯನ, ಮನುಷ್ಯ ತರೀಕರಣ ಕ್ರಿಯೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಬೇಹುಗಾರಿಕೆ, ಹವಾ ಮುನ್ಮೂಚನೆ, ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನ – ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೇಷ್ಟೋ ಏನೇನೋ ಗುರಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿ ಉಪಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವ್ಯೋಮ ನೋಕಿಗಳು ಉದ್ದಯನ ಗೊಂಡುವು.

ಉದ್ದಯನಗೊಂಡುವೆಲ್ಲ ಯಶಸ್ವಿಯಾದುವೆಂದಲ್ಲ. ವ್ಯೋಮಯಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದುರಂತಕ್ಕೀಡಾಗಿ ಮಡಿದವ ರಲ್ಲಿ ಗಗಾರಿನ್, ಕೋಮರೋವಾರಂತೆ ರಷ್ಯದವರೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ; ಗ್ರಿಸಮ್, ಚಾಫೀ ಮತ್ತು ವೈಟ್‌ರಂತೆ ಅಮೆರಿಕದವರೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಕ್ರಿಯಾ ಘಳವನ್ನು ನೀಡದ ಉಪಗ್ರಹ – ವ್ಯೋಮ ನೋಕಿಗಳಲ್ಲಿ ರಷ್ಯ, ಅಮೆರಿಕದವ್ಯೋ ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದಂಥ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಸೇರಿವೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಾಗ ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ದೂರ ನಿಯಂತ್ರಣಾದಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದುಂಟು ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯರೇ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಡೆದ ಎರಡು ಘಟನೆಗಳು ಆಕಾಶದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಎರವಾಗಬೇಕಾದ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ವರ್ಷ ಏಪ್ರಿಲ್ 24ರಂದು ಉದ್ದಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಬಲ್ ವ್ಯೋಮ ದೂರದರ್ಶಕ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ದೂರ ನೋಡಲು, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿಗಂತೆ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಸ್ಪೃಹವಾಗಿ ನೋಡಲು ಒದಗಬಹುದಾದ ಉಪಕರಣ. (ವಿಶ್ವದ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬೇಕಾದ ಅಸ್ತಿವಾರ ಹಾಕಿದವನು ಎಡ್ವಿನ್ ಪಿ. ಹಬಲ್.) ಅಮೆರಿಕದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಆಕಾಡೆಮಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ 'ನಾಸ' ಸಂಸ್ಥೆ 1972ನೇ ವರ್ಷ

ದೂರದರ್ಶಕದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪೂರಂಭಿಸಿತು. 1977ರಲ್ಲಿ ಅದರ ತಯಾರಿ ಪೂರಂಭವಾಯಿತು. 610 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ 2.4 ಮೀಟರ್ ಅಗಲದ ಅದರ ಕನ್ನಡಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ 5.08 ಮೀಟರ್ ಅಗಲದ ಹೇಲ್ ದೂರದರ್ಶಕಕ್ಕಿಂತ 50 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು, ಸಂವೇದತೆಯಿದೆ.

ಅದು ಆಕಾಶಕ್ಕೇರಿದಾಗ ಉತ್ತರಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಶಿಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೊ? ಇಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ? ಪ್ರಾಕ್ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗೋಲಗುಚ್ಛಗಳು ಎಷ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವು? ವಿಶ್ವದ ಸಾಂದರ್ಭ ಎಷ್ಟು? ಈ ಮೂರು ಸ್ವಿರಗಳನ್ನು ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ – Ho, To ಮತ್ತು Yo (ಎಚ್ ಶೂನ್ಯ, ಟಿ ಶೂನ್ಯ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆಗ ಶೂನ್ಯ) – ಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸುವುದುಂಟು. ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಬಹುದಾದ ಹಬಲ್ ದೂರದರ್ಶಕದ ತಯಾರಿ ವಚ್ಚೆ ಒಂದೂವರೆ ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್. ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಮಾನದಂಡವೇ ಬೇದ. 15 ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಬಾಳಿಕೆ ಅದಕ್ಕುಂಟು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಧನ ಮಾಡುವ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಭೂಮಿಗೆ ತಂದು ಮತ್ತೆ ಉದ್ದಯಿಸುವ ತುರ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ದೂರದರ್ಶಕಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯಬಲ್ ಮೂರದಶಕ ಕಳಿಸಿದ ಮೊದಲ ಬಿಂಬಗಳು ತುಂಬ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದವು. ದಕ್ಷಿಣ ಖಗೋಲದ 'ಕರಿನ' ಪುಂಜದ ಯುಗ್ಗಾರೆಯ ಬಿಂಬ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಂದು. ಇವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥವು.

ಅದರೆ ಅನಂತರ ಕಂಡುಬಂದ ಘಲಿತಾಂಶಗಳೇ ಬೇರೆ. ಅದರ ಪೃಥಕ್ಕರಣ ಸಾಮಧ್ಯ ಭೂ ಮೂರದಶಕಗಳಿಗಂತ ಬಹಳ ಪಟ್ಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಬೆಳಕಿನ ನಾಭಿಕರಣ ಸರಿಯಾಗದೆ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಬೆಳಕು ಹರಡಿದಂತೆ ತೋರಿತು. ದೂರದಶಕದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಕನ್ನಡಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಅಭಾವವೇ ಈ ದೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಈಗ ಮೂಡಿದೆ.

ಮೂರದಶಕದ ದೋಷವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ರಿಪೇರಿ ಜನ ಹೋಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ದೂರದಶಕವನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಯಾವುದು ಹಿತ?

ಆಕಾಶದಲ್ಲೇ ನಡೆದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನೆ ದೂರದಶಕದ ರಿಪೇರಿಯ ಬಗೆಗೂ ಆಶಾಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಅನೇಕ ವಾರಗಳಿಂದ, ರಷ್ಯದ ಮೀರ್ ಪ್ರೌಮ್ಯ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಅನತೋಲಿ ಸೋಲೋಪ್ರೌಫ್ ಮತ್ತು ಅಲೀಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬಲಂಡಿನ್

ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪರಿಣಾತರು ಸಂದೇಹ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದಿಗ್ಗತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲ್ಪೋ ಎಂಬಂತೆ ಜುಲೈ 17ರಂದು ಅವರು ಮುಕ್ತ ಪ್ರೌಮ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಪೆಯಣಿದ ಸೋಯುಜ್ ನೋಕೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರು. ತಾವ ನಿರೋಧನದ ಎರಡು ಹೊದಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಕಿಗೆ ಜೋಡಿಸಲು ಅವರು ಏಳು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರೌಮ್ಯದಲ್ಲಿ 'ನಡೆದರು'. ಈ ಹುಟ್ಟು ಸಾಹಸದಿಂದ ಪ್ರಾಯಶಃ ಮರುಪಯೋದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಿತು. ಆಗಸ್ಟ್ 9ರಂದು ಅವರು ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳಿದರು.

ವಿಶ್ವಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ 20-30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆತೋತ್ತರಗಳ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಹಬಲ್ ಪ್ರೌಮ್ಯ ಮೂರದಶಕ - ಯಾವುದೋ ದೋಷದಿಂದ - ನಿಷ್ಪಾಯವಾಗಿ ಉಲ್ಲಿಯದು, ಉಲ್ಲಿಯಬಾರದು. ರಷ್ಯನ್ ಪ್ರೌಮ್ಯಯಾನಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. 'ದೂರದಶಕ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವವೇ ಮಸುಕಾದರೆ ಬೇರೇನನ್ನು ಅದು ತೋರಿಸಿತು?' ಎಂಬ ನಿರಾಶೆಯ ಅಧವಾ ತಮಾಷೆಯ ಮಾತು ಹಬಲ್ ದೂರದಶಕದ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದದ್ದುಂಟು. ಹೀಗಾಗೆ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಇಂತಿ ನೋಡುವ ಹೊಸ ಕಿಟಕಿ ತೇರೆದು ನಿಲ್ಲಲಿ.

ಖಚಿತ: ಕಳೆದ ಸಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಆಂಬಿಯ ಬೆಳಕು' ಬರೆದವರು ಕೆ.ವೈ. ಜಯಂತಿ. ●

ಪ್ರಕೃತಿ ಉತ್ಪನ್ನ

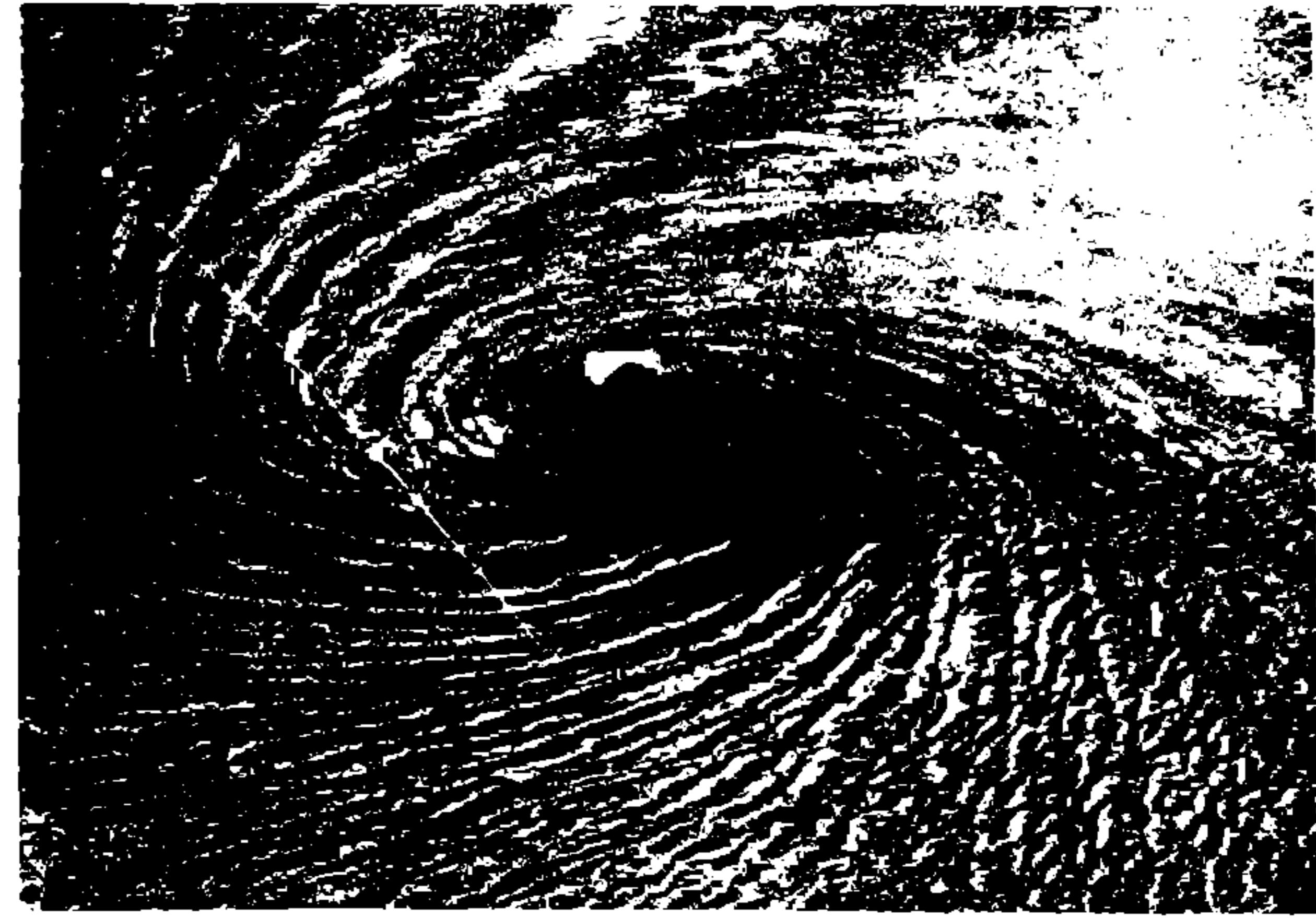
ನಿಮ್ರಲ ಪರಿಸರ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಬೇಕು. ಬೆಂದ್ರೋಗಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಉದ್ದಿಮೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರವನ್ನಷ್ಟೇ ನಿಮ್ರಲವಾಗಿದಲ್ಲಿ ಬೆಂದ್ರೋಗಿಕ ಮಲಿನಕಾರಕಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸಿಕೊಡಿದರೆ ಏನಾದೀತು? ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದೆಡೆ ನಿಮ್ರಲ ಪರಿಸರ ಮೂಡಿ ಹಲವೆಡೆ ಮಲಿನ ಪರಿಸರ ಹರಡಬಹುದು. ಅಧಿಕಾಸ್ತಾಸ್ತ್ರಾಢಾರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ವಿಶ್ವ ವಿಧಾನದಿಂದ ಲೀಕ್ಕು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರಿಸರ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಧವಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಲೀಕ್ಕು ಹಾಕಲು

ಬೇರೆಯೇ ವಿಧಾನ ಬೇಕು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ರಲ ವಾಯು, ಶುದ್ಧ ನೀರು, ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಬೇಕವ್ಯೇ? ಮೊದಲಿನವೆರಡು ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದುವು: ಪರಿಸರ ನಿಮ್ರಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಡವರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೂ ಸಿಗುವಂಥದ್ದು ಹಾಗೂ ಜೀವನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೋಳಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಹಾಳಾದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಪೆಟ್ಟಾಗುವುದೂ ಇವರಿಗೇ. ಇಂಥವರೇ ಅಧಿಕ ಸಂಶೈಯಲ್ಲಿರುವುದರ ರಿಂದ ಅಧಿಕ ಜನರ ಸುಖಕ್ಕೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಗುವುದು. 'ಪ್ರಕೃತಿ ಉತ್ಪನ್ನ' ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಇಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಲೀಕ್ಕುಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲವೆ?

ನಾಲೀಯಲ್ಲಿ ಕಡಲು ಮತ್ತು ನೆಲಗಳು ಕೂಡುವ ಅಂಚು ಕಷ್ಟ ಕಬ್ಜಿಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಕಡಲು ಒಳಬಂದಂತಿದೆ. ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಡಲ ತೋಳುಗಳ ಇಬ್ಬಿದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕಡಲ ಚಾಚುಗಳು ಜೋಡಿಕೊಂಡಿರುವ ದುಂಟು. ಆಗ ಇವು ಹಡಗು ದಾರಿಗಳಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಮುದ್ರದ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯ ನಡೆಯುವ ಭರತ-ಇಳಿತ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ. ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೇರುತ್ತದೆ. ಗರಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿದ ಮೇಲೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲಪುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಭರತ-ಇಳಿತಗಳು ಸುಸ್ವಷ್ಟಿವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ. ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಿನ್ನೀರು ಮಟ್ಟವೂ ಹೀಗೆ ಏರಿ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಏರಿಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಿಗಳು ಕಾಣುವುದು ಬಹಳ ವಿರಳ. ಕಂಡರೂ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಗಾತ್ರದವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಅವ್ಯಾಗಿ ಸೇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಲೀಯ ಕಡಲ ಚಾಚುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ನಾಲೀಗಳಲ್ಲಿ ಭರತದಿಂದ ಇಳಿತಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇಳಿತದಿಂದ ಭರತಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವಾಗ ಭಯಾನಕವೇನಿಸುವ ನೋಟ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಬಾರಿ ಭರತ, ಮತ್ತೆರಡು ಬಾರಿ ಇಳಿತ. ಹೀಗೆ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಾಗಲೀಲ್ಲ ಎರಡು ಕಡಲ ಚಾಚುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ನಾಲೀಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಏರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲವೇ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲೀಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತಿರುವಂತೆ, ಹಲವು ಕಿಮೀ. ದೂರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಸಬಲ್ಲ ಗಡನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲೀಯಿಡೀ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವ ಭಾರೀ ಪಾತ್ರೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನೂರಾರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸುಳಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಭಾರೀ ವೇಗದಿಂದ ಸುತ್ತುತೋಡಗುತ್ತವೆ. ನೀರು ಸುಳಿಯ ತೊಡಗಿದಂತೆ

ನಾಲೀಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿ

ನೀರಿಗೆ ಆತುಕೊಂಡಿರುವ ಗಾಳಿಯೂ ಸುಳಿಯ ತೊಡಗಿ ಸದ್ದನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಭೂ ಅಂತರ್ಗತ ಚೆಂಕಿ ಆಗಾಢ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಹೀರುತ್ತ ಹೊರಬಿಡುತ್ತ ಇರುವ ಕಾರಣ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಜನ ನಂಬಿದ್ದರು. ಕಡಲ ಚಾಚುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ನಾಲೀಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಧ್ಯದ ನಾಲೀಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏಳುತ್ತವೆ. ಸುಳಿಗಳು ಬಹಳ ಏಳುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಪಯಣ ಅನುಕೂಲಕರವಲ್ಲವಷ್ಟೇ? ಅಂಥ ವೇಳೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲೀಯ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಹಟಾತ್ ಪ್ರವಾಹವೇ ಸುಳಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಈಗ ತಿಳಿದಿದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಮೀಟರ್ ಅಳ, 150 ಮೀಟರ್ ಅಗಲ ಹಾಗೂ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕಿಮೀ. ಉದ್ದೇಷಿಸಿರುವ ನಾಲೀಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಕೊಂಟಿ ಫ್ರಾನ್ ಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ನೀರು ಭರತದ ವೇಳೆ ಹರಿಯಬಹುದು. ಆಗ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದ ವೇಗ ಗಂಟೆಗೆ 15 ಕಿಲೋಮೀಟರನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಬಹುದು. ಆಗಲೇ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಮೀಟರ್ ಅಗಲ ಮತ್ತು ಅಳಕ್ಕೆ ಸುಳಿಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದು.

ದ್ವಿದ ಹರಿವಿನ ಭಾಷ್ಯಕ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಈ ಕಡಲ ನಾಲೀಯ ಸುಳಿ ವಿಸ್ತೃಯಕರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು:

ಗೋಂದು. ಫಿನಾಲ್‌ಲೀನ್ (ಪರ್ಸಿಂಗಾಲ್‌ಕ್ಲ್ಯಾಸ್) ಮಾತ್ರೆಯ ಪ್ರದಿ), ದ್ರವೀಕೃತ ಅಮೋನಿಯ, ಒಂದು ಡಾಯಿಂಗ್ ಹಾಳಿ, ಡಾಯಿಂಗ್ ವೆನ್ಸ್, ಸ್ಟ್ರೋಯರ್ (ಪ್ರಟ್ಟಿದ್ದು).

ಪ್ರಯೋಗ: ಡಾಯಿಂಗ್ ಹಾಳಿಯ ಮೇಲೆ ಗೋಂದಿನ ದಾಖಣವನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಆಮೇಲೆ ಗೋಂದಿನ ದಾಖಣದ ಮೇಲೆ ಫಿನಾಲ್‌ಲೀನ್ ಪ್ರದಿಯನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡಿ. ಗೋಂದು ಒಣಿದ ಅನಂತರ ಅಕ್ಷರಗಳು ದೂರದಿಂದ ಕಾಣಲಾರವು. ಬಿಳಿಯ ಹಾಳಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಯ ಪ್ರದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣುವ ದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಡಾಯಿಂಗ್ ಹಾಳಿಯನ್ನು ಟೈಬಲ್‌ಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿ (ಡಾಯಿಂಗ್ ಬಿನ್‌ನನ್ನು ಬಳಸಿ). ಸ್ಟ್ರೋಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ದ್ರವೀಕೃತ ಅಮೋನಿಯಾವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಹಾಳಿಯ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ. ಅಕ್ಷರಗಳು ಮೂಡ ತೊಡಗುವುವು. ಅಕ್ಷರಗಳು ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಹೊಳೀಯುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಪಡುತ್ತಿರುವಂತಹೀ ಅಕ್ಷರಗಳು ಮಾಯವಾಗುವುವು!

ಮತ್ತೆ ನೀವು ಅಮೋನಿಯಾವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ; ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣಬರುವುವು. ಸ್ಟ್ರೋಯರ್ ಅನಂತರ ಅಕ್ಷರಗಳು ತಾಬಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುವುವು!

ರಂಗೇರುವ ಕ್ಷಿಣಿಯ ಚೊಂಬಿ:

ಇದೇ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಗೊಂಬೆಯೊಂದರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಫಿನಾಲ್‌ಲೀನ್ ಪ್ರದಿಯನ್ನು ಸವರಿ ಚೊಂಬೆಯ ಮುಖದ ಬಳಿಗೆ ಅಮೋನಿಯ ದ್ರವದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ ಕರವಸ್ತುವನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಆ ಚೊಂಬೆಯ ಕ್ಷಿಣಿ ರಂಗೇರುವುದು. ಕರವಸ್ತುವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೆ ಬಣ್ಣ ಮಾಯವಾಗುವುದು.

ವಿವರಣೆ: ಫಿನಾಲ್‌ಲೀನ್ ಒಂದು ಸೂಚಕ. ಅದು ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ಲೀಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣವಿದ್ದರೆ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ಲೀಯವಲ್ಲದ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಮೋನಿಯಾ ದಾಖಣವಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ಲೀಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಕ್ಷರಗಳು ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಮೋನಿಯ ಆವಿಯಾಗಿ ಹೊಗುವುದರಿಂದ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.●

ರಾಜನ್ – ಸ್ತೂರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ

ಅಮೆರಿಕದ ಕಾನ್ಸಾಸೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಚಾಲ್ಸ್ ಥಾಮ್ಸನ್‌ರ ವೃತ್ತಿ ಪರಿಣತಿಯಿರುವುದು ಸ್ತೂರಣೆ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ. ಮಂಗಳೂರಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ರಾಜನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಮಹಡೇವನ್ 1987ರಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಭೀಟಿ ಆದಾಗ ನಡೆದ ಮಾತುಕತೆಯ ಸಾರವನ್ನು ‘ವಾಷಿಂಗ್ಸ್‌ನ ಪ್ರೋಫೆಸ್ಸ್’ ಪತ್ರಿಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ: ‘ಏನನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರುವಿರಿ’ ಎಂದು ಚಾಲ್ಸ್ ಥಾಮ್ಸನ್ ಕೇಳಿದರು.

ರಾಜನ್: ಸ್ತೂರಣೆ

ಥಾಮ್ಸನ್: ಸ್ತೂರಣೆಯ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರ?

ರಾಜನ್: ನನ್ನದು

ಥಾಮ್ಸನ್ ಪ್ರಕಾರ, ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ 49 ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ನಾಲ್ಕು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಬಲ್ಲ. ಸ್ತೂರಣೆ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬಲ್ಲ ವೃಕ್ಷಗಳು ರಾಜನ್‌ನಂತೆ ಬೇರೆ ಮಂದಿಯಿಲ್ಲ.

ಜೀವಿಕ ವಾಸ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರ

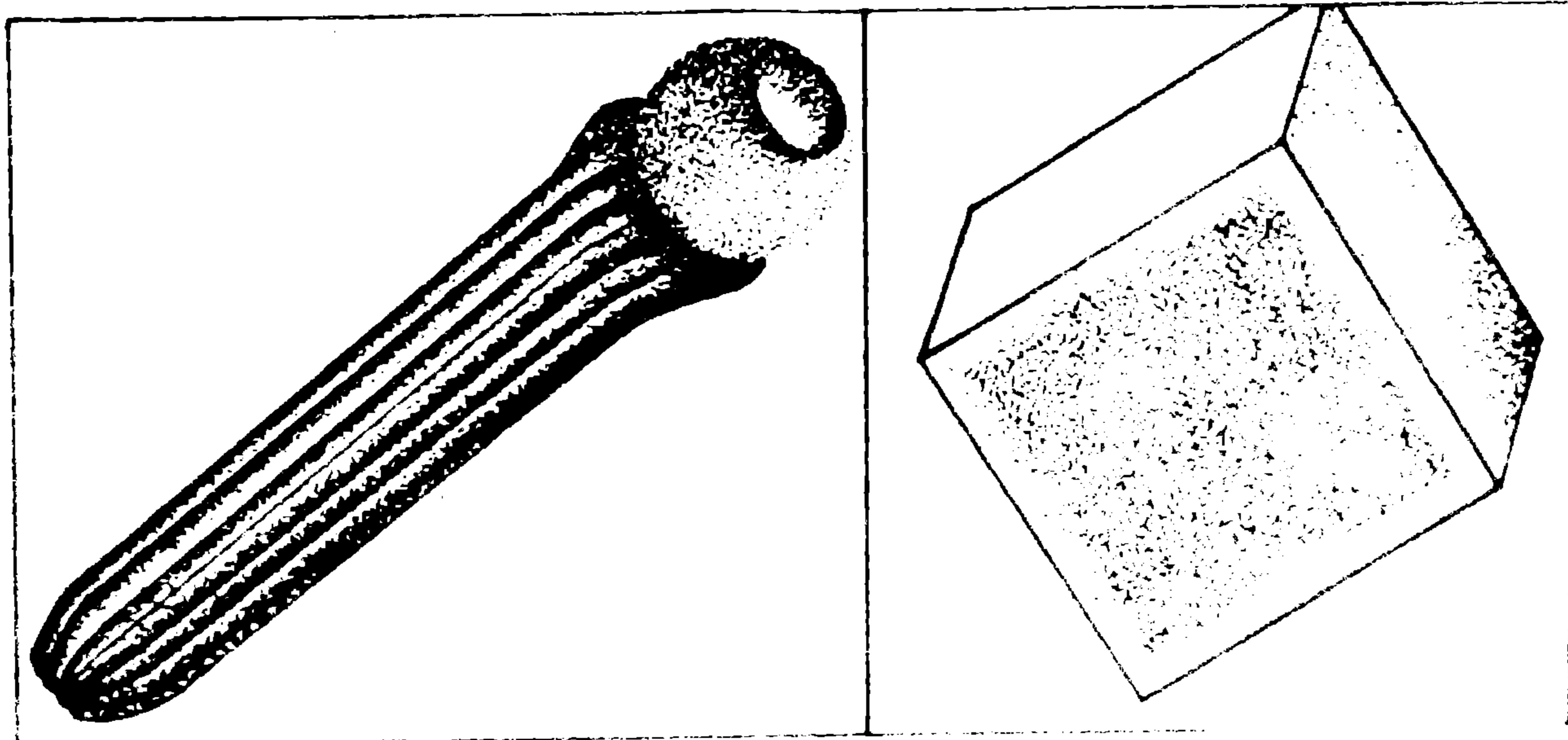
ಜೀವಿಗಳು ಬೆಸೆಯವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಎಶೇಷ

ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಹೊರ ಮಡಿಕೆಯಿಂದ ಸುವಿಸುವ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಬಿಪ್ಪ ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಮುಕ್ಕುಮಳಿ, ಬಸವನ ಹುಳು, ಸಮುದ್ರ ಏಡಿ ಇವೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟುವ ಬಿಪ್ಪಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳದೇ ಆದ ವಾಸ್ತು ರಚನೆಯಿದೆ. ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ೫೫೫೧. ಆಳದವರೆಗೂ ಕಣ್ಣ, ಬಾಯಿ ಸ್ವರ್ಶಾಂಗಗಳಲ್ಲದೆ ವಾಸಿಸಬಲ್ಲ ಸ್ವಂಜುಗಳು ಗಡನಾದ ಸೂಚಿಯಾಕಾರದ ರಚನೆಗಳನ್ನು – ಸೂಚಿಕೆಗಳನ್ನು – ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ತಮಗೆ ತಾವೇ ಆಧಾರಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಥಾವಸ್ತೇಗೆ ಒಂದ ಸ್ವಂಜುಗಳು ಚೆಲನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವ ಹವಳ ಜೀವಿಗಳು ದೇಹದ ರಕ್ಖಣೆಗಾಗಿ ಗಡುಸಾದ ಕವಚಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ತೀರಿಹೋದ ಮೇಲೆ ಮಾಂಸಲವಾದ ದೇಹಭಾಗ ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಹೊರಕವಚ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕವಚಗಳು ಸೇರಿ ಗುಪ್ಪೆಗಟ್ಟಿ, ಬಂಡೆಗಟ್ಟಿದಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣಗಳ ಆಕೃತಿಗಳು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಲ್ಲು, ಎಲುಬುಗಳಂಥ ಅಂಗಗಳಾದರೋ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ರಚನೆಗಳುಳ್ಳವು. ಬಿಪ್ಪ, ಹವಳ, ಸ್ವಂಜು, ಹಲ್ಲು,

ಎಲುಬು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ರಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೃದುವಾದ ದೇಹ ಭಾಗಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಆ ಅಂಗಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಕಾರ್ಬನಿಕ (ಅಥವಾ ಸಾವಯವ) ವರ್ಗಕ್ಕೂಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದ ಆಕಾರಿಕ (ಅಥವಾ ನಿರವಯವ) ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ಗಳೂ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಟಿಕ ರಚನೆಯವೂ ಇವೆ, ಅಸ್ವಟಿಕ ರಚನೆಯವೂ ಇವೆ. ಸ್ವಟಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣುಗಳು (ಅಥವಾ ಅಣುಗಳು) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜ್ಞಾನಿತೀಯ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉಪ್ಪಿನ (ಸೋಡಿಯಮ್ ಕ್ಲೋರೈಡ್) ಸ್ವಟಿಕದಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣುಗಳು ಒಂದು ಘನದ ಶೃಂಗಗಳಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆ. ವಜ್ರಾಕೃತಿ, ತ್ರಿನತಿ (ಟ್ರೈಕ್ಲಿನಿಕ್) – ಹೀಗೆ ಹಲವು ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಪರಮಾಣುಗಳು ನಿಂತಿರಬಹುದು. ಇಂಥ ಆಕೃತಿ ಇಡೀ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಏಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಏಕ ಸ್ವಟಿಕ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ವಸ್ತು ಬಹುಸ್ವಟಿಕಗಳನ್ನೇಷ್ಟಾಗೋಂಡಿದೆ. ವಸ್ತುವೊಂದು ಏಕ ಸ್ವಟಿಕವನ್ನಾಗಲೀ ಬಹು ಸ್ವಟಿಕವನ್ನಾಗಲೀ ಒಳಗೊಳ್ಳಿದೆ ಅದರ ಪರಮಾಣುಗಳು (ಅಣುಗಳು) ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ

ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣ ನುಡಿ

ಬೆಳೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಲಕ

ಸಂತಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ವಸ್ತು ಅಸ್ಟಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಚ್‌ತ್ರಪಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ರಚಿಸುವ ಜ್ಯೋತಿಕ ವಾಸ್ತವಿಕಲ್ಲಿ ಸ್ಟಿಕ. ಅಸ್ಟಿಕ, ಕಾರ್ಬನಿಕ, ಅಕಾರ್ಬನಿಕ ಖನಿಜಗಳಿಲ್ಲವೂ ಸೇರಿವೆ. ಇಂಥ ಹೆಚ್‌ವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸುವ ಜೀವಕ್ಯಾಯ ಅಚ್ಚರಿಯ ದಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿಪ್ಪ, ಹವಳ, ಸ್ವಂಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಯಮ್ ಕಾರ್ಬೋನೇಟ್. ಎಲ್ಲಾಂ ಮತ್ತು ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಯಮ್ ಫಾಸ್ಟ್‌ಟ್‌ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಗಳು ಕಬ್ಬಿಣದ ಆಕ್ಸೈಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಏಕೋಶ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನ್ವಿತಯಮ್ ಮತ್ತು ಬೇರಿಯಮ್ ಸಲ್ವೀಟುಗಳಿವೆ. ಸ್ವಂಜಿ ಮತ್ತು ಡಯಾಟಿಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲಿಕ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಾರಖಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಅಯಾನುಗಳಾಗಿ (ಕಬ್ಬಿಣ, ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಯಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಧನ ಅಯಾನುಗಳು ಅಂದರೆ ಧನ ವಿದ್ಯುತ್ ಆವೇಶವಿರುವ ಅಯಾನುಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಬೋನೇಟ್, ಫಾಸ್ಟ್‌ಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಯೂ ಅಯಾನುಗಳು ಅಂದರೆ ಯೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಆವೇಶವಿರುವ ಅಯಾನುಗಳು) ಪದಾರ್ಥ ಕಣಗಳು ಜೀವಿಗಳ ಹೋಶಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು. ಹೋಶಗಳೊಳಗೆ (ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ) ಅಯಾನುಗಳು ಸಂಯೋಗಗೊಂಡು ಖನಿಜಗಳು ಒತ್ತರಿಸಬಹುದು. ಇವು ಹೋಶ ಮೈಯಲ್ಲಿ – ಒಳಗಾಗಲೀ ಹೊರಗಾಗಲೀ – ನಿಕ್ಕೇಪಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹೇಗೆ ನಿಕ್ಕೇಪಗೊಳ್ಳಬ ಪದಾರ್ಥ ಏಕಸ್ಟಿಕವಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಭೌತಿಕಯೆಗಳಿಂದ ರೂಪಗೊಳ್ಳಬ ಏಕಸ್ಟಿಕಗಳಿಗೂ ಜ್ಯೋತಿಕ ಶಿಯೆಗಳಿಂದ ರೂಪಗೊಳ್ಳಬ ಏಕಸ್ಟಿಕಗಳಿಗೂ ಆಕಾರ ವೃತ್ತಾಸವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ

ಸಿಗುವ ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಯಮ್ ಕಾರ್ಬೋನೇಟಿನ ಒಂದು ವಿಧದ ಸ್ಟಿಕ ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಟ್. ಇದು ನೇರ ಅಂಚುಗಳಿರುವ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರ ಏದು (ಸೀ ಅರ್ಟಿನ್) ಎಂಬ ಮುಳ್ಳು ದೇಹದ ಕಂಟಕಚೆರ್ಚೆಯ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್-ಕರಣಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಅವು ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಯಮ್ ಕಾರ್ಬೋನೇಟಿನ ಒಂದೊಂದು ಏಕಸ್ಟಿಕಗಳಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಮುಳ್ಳುನಲ್ಲಾ ವಕ್ಕಾಕಾರದ ಅಂಚುಗಳೂ ರಂಧ್ರಗಳೂ ಇವೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಯಮ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋನೇಟ್ ಆಯಾನುಗಳು ಏಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪದೆ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಲವಣಗಳಾಗಲೀ ಖನಿಜಗಳಾಗಲೀ ನಿಕ್ಕೇಪಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಇಂಥದೇ ವಾಸ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕೆಂದು ಜೀವಿಗಳು ಹೇಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ?

ಚಿಪ್ಪಿನ ಕಟ್ಟಣೆಯಾದರೂ ಒಂದು ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಿಮೆಂಟು ಅಥವಾ ಗಾರಿಯಿಂದ ಜೋಡಿಸಿ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಯಮ್ ಕಾರ್ಬೋನೇಟ್ ಫಾಟಕಗಳನ್ನು ಪೇರಿಸಿ ಇಡೀ ಚಿಪ್ಪನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಫಾಟಕಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಅಂಟಿಸಲು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಾಕರ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಉಗೊಂಡ 'ಗಾರ್' ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ತೂತಿಲ್ಲದ ಇಂಥ ರಚನೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂಥ ಗಟ್ಟಿ ರಚನೆಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವಕ್ಕ ಕಾರಣವಾದ ಹೋಶ ಭಿತ್ತಿ ಅಥವಾ ಜೀವಿದೇಹದ ಪ್ರೋಟೀನಿಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಹಳಿಗೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ನಿಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ವಿವರಗಳು ಸಿಗುವತನಕವೂ ಈ ಜ್ಯೋತಿಕ ರಚನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಕುಶಾಹಲದಾಯಕವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ●

ಪ್ರಾಚೀಕ

ಸಮೀತಿಯ ಆಕಾರ-ಸ್ಟಿಕದ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಸ್ಟಿಕದ ಹೊರ ಸಮೀತಿ ಅದರ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆಯ ಫಲ. ಮೂರೂ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣುಗಳ ಜಾಲ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಸ್ಟಿಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಟಿಕಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಸ್ಟಿಕಗಳ ಗಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿತ

ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಟಿಕಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಬೆಳೆಸಲು ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಸ್ಟಿಕಗಳನ್ನೇ ಮನುಷ್ಯ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಜರ್ಕೋನಿಯದಂಥ ಹೊಸ ಸ್ಟಿಕಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ. ●

ಪಂಜದ ನೆಗಳುಗುಂಡಿ ಮನೆಯ ಶಿವರಾಮ ಷಿ.
ತಮ್ಮೊಂದು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:

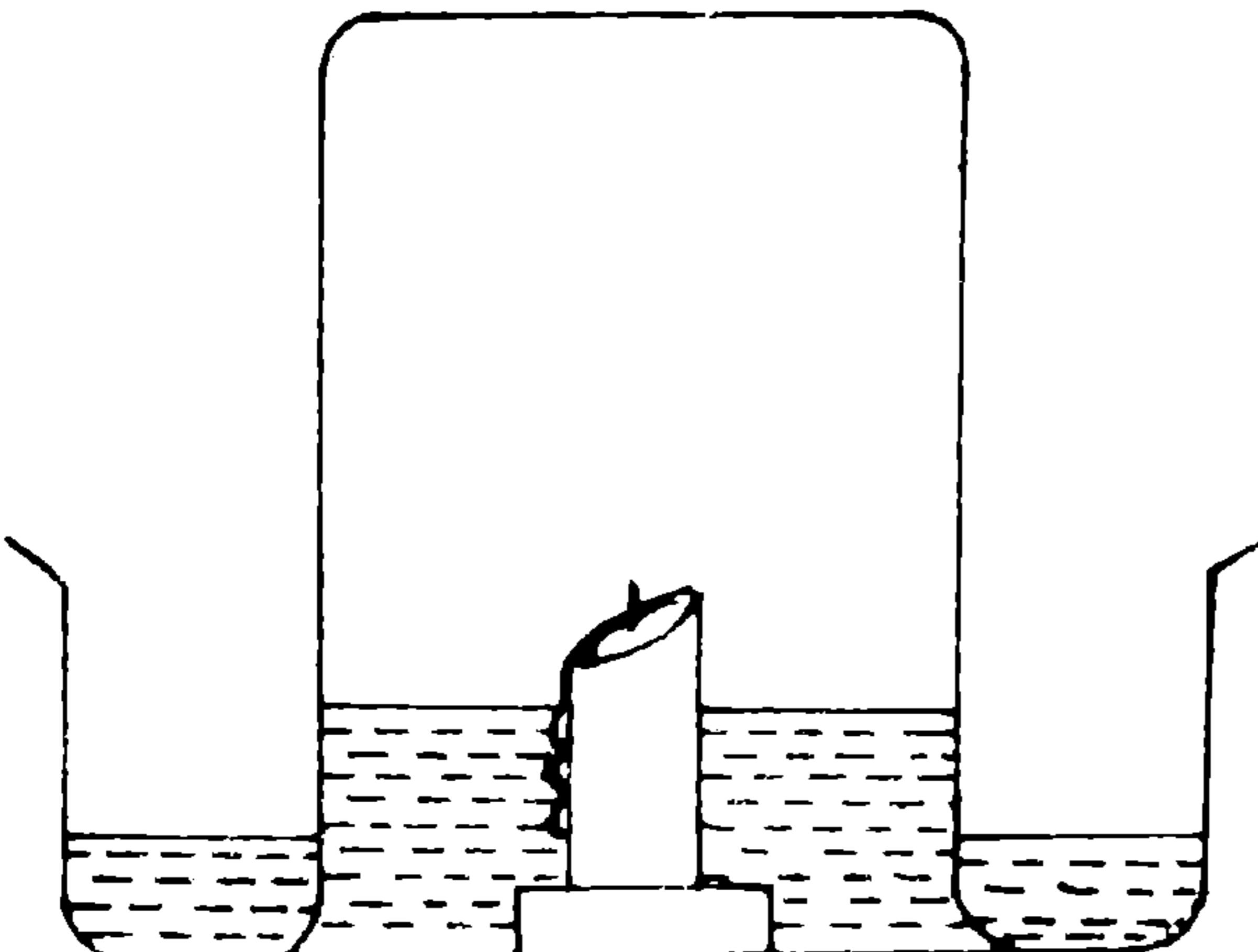
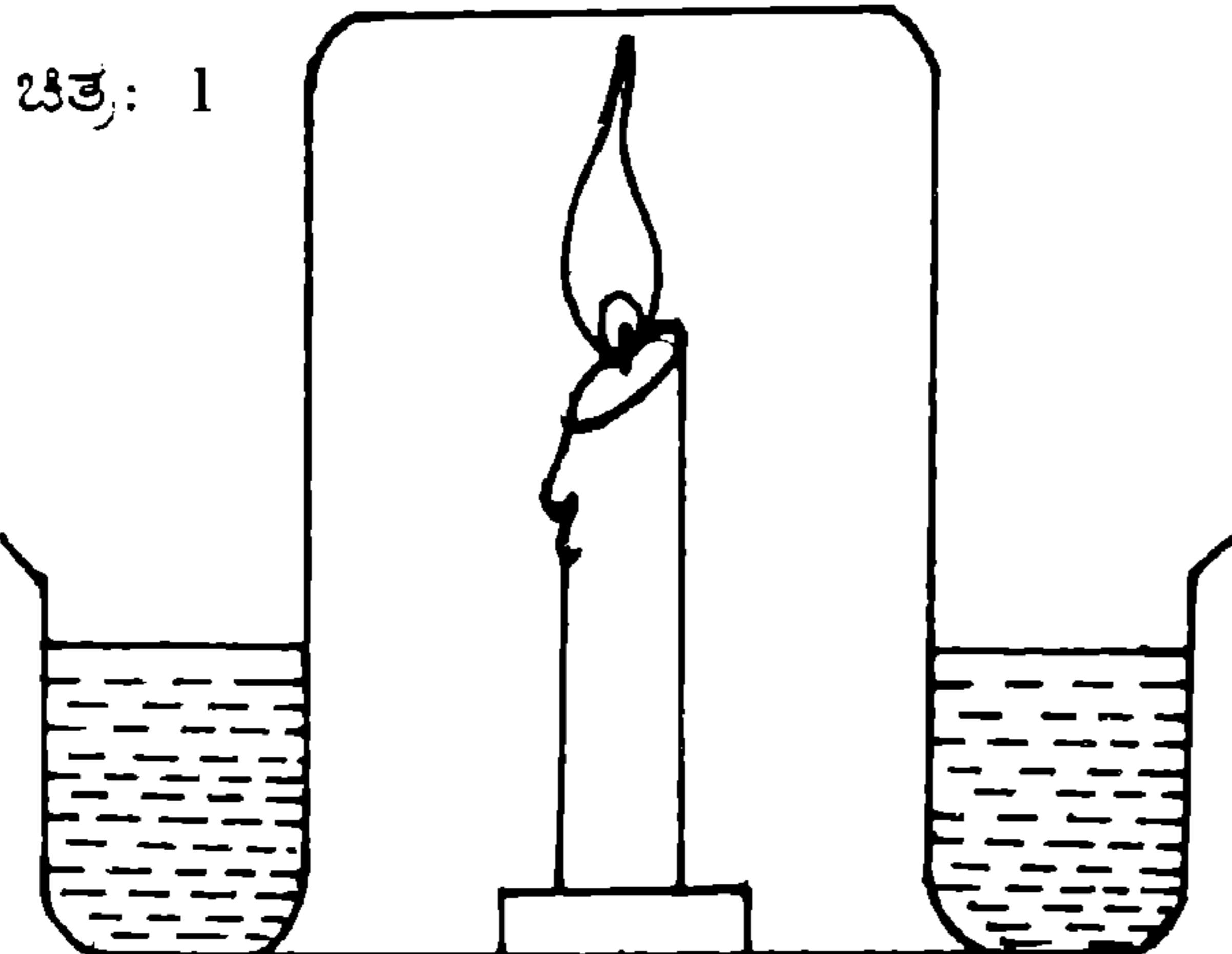
“ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ
ಅಲ್ಲೋಚಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು
ಸಾಧ್ಯ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನವು ಬೆಳೆದಿತು. ಈ
ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನದೂ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ. ಅದು
ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ.

“ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ (ಆಕ್ಸಿಜನ್) ಪರಿಮಾಣ
ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯೋಗ
ನಿಮಗೆಲ್ಲಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ.”

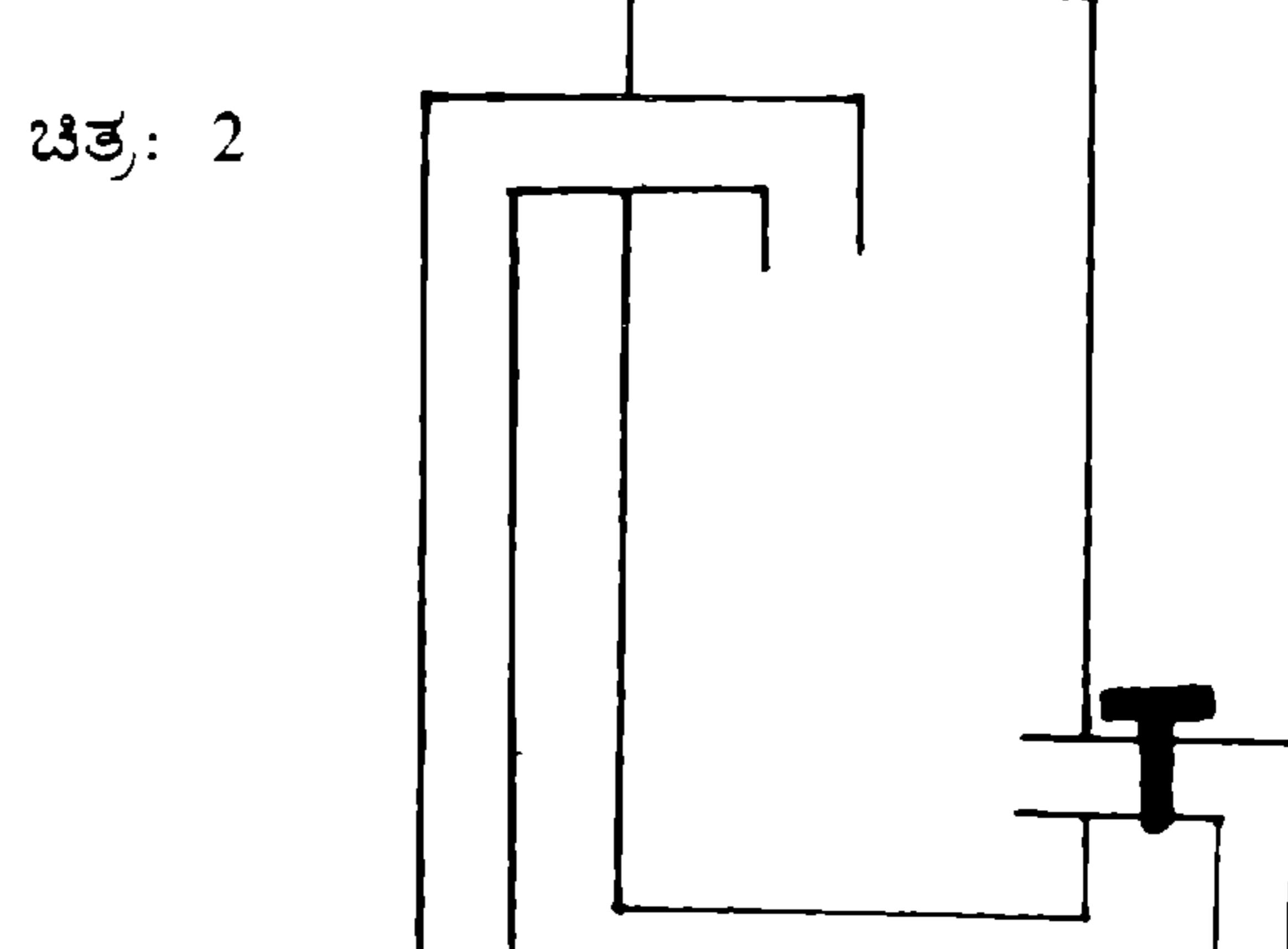
“ಒಂದು ಆಗಲವಾದ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡು
ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟಲನ

ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಂಡಲ್ ದೀಪವನ್ನು ಉರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ
1ನೇ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಬೀಕರನ್ನು ಬೋರಲಾಗಿ
ಹಾಕಬೇಕು. ಕೆಲವೇ ಸೆಕಿಂಡುಗಳ ನಂತರ ಕ್ಷಾಂಡಲ್ನಾನ್
ಜ್ಞಾಲೆಯು ಆರಿಹೋಗಿ ನೀರು ಬೀಕರಿನೊಳಕ್ಕೆ
ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ಬೀಕರಿನ ಗಾತ್ರದ ಸೇಕಡ 20ರಮ್ಮ
ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
ಬೀಕರಿನೊಳಗಿದ್ದ ಗಾಳಿಯ ಗಾತ್ರದ ಸೇಕಡ 20
ಭಾಗವಾದ ಆಮ್ಲಜನಕವು (ಆಕ್ಸಿಜನ್) ದಹನ
ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಗಿರುವುದು.

ಇದೇ ತತ್ವವನ್ನು ನೀರೆತ್ತುವ “ಪಂಪ್” ಮಾಡಲು
ಬಳಸಬಹುದು. ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಗಳ್ಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಡಿಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಡಿಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು

(9ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲು 1933ರಲ್ಲಿ ಘೂರೋಸಿಸ್‌ ರೋಗವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ 13 ರಾಜ್ಯಗಳ 8700 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2.5 ಕೋಟಿ ಜನ ಈ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಧಾರವಾಡ ಜಲ್ಲಿಯ ಮೂಡಗಿರಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸಾವಿರಾರು ಜನರೂ ಸೇರಿದಾರೆ.

ಇದೊಂದು ಗುಣಪಡಿಸಲಾರದ ರೋಗ. ಹೆಳವುತನ ವನ್ನು, ಕುಂಟುತನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಕಟ – ಯಾತನೆ ಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಹ ರೋಗ. ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ರೋಗ ಬರದಂತೆ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಜನ ತಮ್ಮ ತಿಳಿಗೇಡಿತನದಿಂದ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ನಿಯೋಗಿ ಮಂಡಳಿ”ಗೆ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಘೂರೋಸಿಸ್‌ನಿಂದ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಹಲ್ಲುಗಳು ಕ್ಷಯಹೊಂದಿ, ತೂತು ಬಿದ್ದು ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಬಾಗಿದ ಕಾಲುಗಳು ವಯಸ್ಸರು, ಕೋಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಡ್ಡಾದಿದ್ದಿನದೆಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾಧಿತ ದನಕರುಗಳು ಕಾಲೆಳಿದುಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತದೆ.

ಮಿತಿ/ಇತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಘೂರ್ಡೆ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಸೇರಿದಾಗ ಅದು ಕ್ಷಾಲ್ಯಯಂ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಘೂರೋಸಿಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಅಸ್ವಿಪಂಜರದ ಹೊರಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂಥದು. ಇದು ಜರರ, ಕರುಳು, ಸ್ವಾಯು, ಚಮ್ರ, ನರಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

2. ಅಸ್ವಿಪಂಜರದ ಘೂರೋಸಿಸ್‌ ಮೂಳೆಗಳ ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಡಸುತನ, ನೋವು ತಂದು ಹೆಳವುತನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

3. ಹಲ್ಲಿನ ಘೂರೋಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುವು. ಹಲ್ಲುಗಳು ತೂತುಬೀಳುವುವು ಅಥವಾ ಪೆಡಸಾಗಿ ಸೀಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಿದ್ದು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಅವರು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಹುಬೇಗ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಘೂರ್ಡೆನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಸ್ವಿಪಂಜರದ ಘೂರೋಸಿಸ್‌ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗ ಎಲ್ಲ ವಯಸ್ಸಿನ ಜನರಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗಭ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಗುವೂ ಇದರಿಂದ ಬಳಲಬಹುದು. ನೀರಿನ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾಳ ಘೂರ್ಡೆ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಾಲ್ಯಯಂ ಯುಕ್ತ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶೇಖರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಭಾಗ ಮನೌಯುವುದು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

1986ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. 1991ರ ವೇಳೆಗೆ 98,746 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಅಂಥಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್ ಹಾಗೂ ಹರ್ವಾಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಘೂರ್ಡೆ ಪ್ರಮಾಣವು ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೆ 3-28 ಭಾಗವಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಂಥಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಕಾಶಮಾ ಜಲ್ಲಿಯ ಕಲಮ್‌ಪಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೆ 28 ಭಾಗದಮ್ಮೆ ಘೂರ್ಡೆ ಇದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣ.

ಘೂರೋಸಿಸ್‌ ರೋಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ ಅದು ಬರದಂತೆ ನೋಡಿ

ಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೂರ್ವೇಡನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಬೇಕು. 1933ರಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. 1961ರಿಂದ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪಾರಂಭಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಯವರ ಡಿಪ್ಲೋರೋನ್ - 1, ಡಿಪ್ಲೋರೋನ್ - 2, ಕಾರ್ಬನ್ ಮಾಗ್ನೇಸಿಯಂ, ಸರ್ಕಾರೇಟ್‌ನ್ (ಮೆಗ್ನೇಸಿಯಂ ಸಂಯುಕ್ತ) ಮತ್ತು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಾಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪೂರ್ವೇಡ ನಿರ್ಮಾಳನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಯಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನೀರಿಗೆ ಸುಣ್ಣ, ಚಲುವೆ (ಬ್ಲ್ಯಾಚಿಂಗ್) ಪ್ರಡಿ ಮತ್ತು ಪಟಿಕ ಬೆರಸಿ ಪೂರ್ವೇಡನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂಥರ್ವದೇಶದ ಒಂದು ಜಾಗದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ

(ನೇ ಪ್ರಬ್ರಹ್ಮಿಂದ)

2ನೇ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿಂದು ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಿಸಿ ಆದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳಲೇಂದನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ನೀರಿನ ಆಕರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ಕ್ಷಾಂಡಲ್ ಅಥವಾ ಸೀಮೆಣಣ್ಣ ಸ್ವಿವ್ ಒಂದನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ಮೇಲಿನ ತೊಟ್ಟಿಯೋಳಿಟ್ಟು ಹೊರಗಿನ ಗಳಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ನಳ್ಳಿಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಬೇಕು. ತೊಟ್ಟಿಯೋಳಿದ್ದ ಆಮ್ಲಜನಕವು ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಕ್ಷಾಂಡಲ್ (ಅಥವಾ ಸ್ವಿವ್) ಆರಿಹೋಗಿ ಕೆಳಗಿನ ನೀರಿನ ಆಕರದಿಂದ ಮೇಲಿನ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಬರತೊಡಗುವುದು. ಆದರೆ ತೊಟ್ಟಿಯ ಸೇಕಡ 20 ಭಾಗ ನೀರು ತುಂಬಲಾರದು. ತೊಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಆಕರ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟಿದಲ್ಲಿದ್ದರೆ (ಕ್ಷೀತಿಜ ರೇಖೆ) ಮಾತ್ರ 20 ಸೇಕಡ ನೀರು ತುಂಬುವುದು. ತೊಟ್ಟಿಯ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ನೀರು ತುಂಬುವ ಸೇಕಡ

“ನಾಲಗೊಂದ ತಂತ್ರ” ಎಂದು ಹೇಳಬಾರು. ಕ್ಷಾಲ್ಯಿಯಂ, ಪ್ರೋಟೀನ್ ಮತ್ತು ವಿಟಾಮಿನ್ ಸಿ, ಎ ಯೂಕ್ಟಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಸೇಂಗಾ, ಎಳ್ಳು, ಕಡಲೀ, ನುಗ್ಗೆಕಾಯಿ, ನುಗ್ಗೆವಲೆ, ಮಡಕೆ, ತೊಗರಿ, ಹೇಸರು, ಕೋಸು, ಮಣಸೇಹಣ್ಣು, ಪೇರಲ ಹಣ್ಣು, ಮೊಳಕೆ ಯೋಡೆದ ಬೀಳಿಕಾಳಿಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಕ್ಷಾಲ್ಯಿಯಂ, ವಿಟಾಮಿನ್-ಸಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ನಗರಕ್ಕೆ ವಲಸೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು, ಮುಟುಂಬ ಭಿದ್ರದಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪೂರೋಸಿಸಾ ಮಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ. ●

ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಿನ ಆಕರದಿಂದ ತೊಟ್ಟಿಯ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಆದರ ಗಾತ್ರ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯೇಕು. 1 ಸೆ.ಮೀ. ವ್ಯಾಸ ವಿರುವ ಕ್ಷಾಂಡಲ್ ಸುಮಾರು 1 ಗಂಟೆಯ ತನಕ ಉರಿದ ನಂತರ ಸುಮಾರು 100 ಲೀ. ಗಳಿಮ್ಮೆ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತುಬಹುದು. ಸೀಮೆಣಣ್ಣ ಸ್ವಿವ್ ಬಳಸಿದರೆ ಕೇವಲ 1.5 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ 0.25 ಲೀ. ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ 100 ಲೀ. ನೀರೆತ್ತುಬಹುದು. (ವಿ.ಸೂ. : ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನೋಡದೇ ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನೆ (ಅಂದಾಜು) ಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬರೆದುಹಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.)

ಶಿವರಾಮ್ ಪಿ. ಅವರ ಕಲ್ಪಿತ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಎದರುತ್ತೊಡರುಗಳಾವುವು. ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ? ●

ಕಣ್ಣು - ಬಣ್ಣು

ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳು ಎಂಟು ಮೀಲಿಯನ್ (ಎಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ) ವರ್ಷ ಧಾರ್ಯಾ ವೃತ್ತಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲವು. ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಿಂಬ ಕಣ್ಣೆನ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ (ರಿಟಿನದ ಮೇಲೆ) ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿಯೇ ಬೀಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ನಾವು ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ‘ಬಿಂಬ’ದಿಂದ

ನಾವು ಸಂವೇದಿಸುವ ಸರಿ ‘ಚಿತ್ರ’ಗಳನ್ನು ಮೆದುಳುಹೇಗೆ ಅಭಿವರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣನ್ನು ಸೇರುವುದು ಶಕ್ತಿಯ - ವಿಕರಣದ ಅಲೆಗಳು. ಅವುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮೆದುಳು ಕೂಡಿ ಬಣ್ಣು ಕಟ್ಟುವುವು. ●

ಸಾಂತದಿಂದ ಅನಂತದತ್ತ

ಇಲ್ಲದ ಹಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದರೆ?

— ಎಸ್. ಎಸ್. ಪೂರ್ಣಾರ್

ನಿರಂಜನ, ಗೋಪಾಲ, ಶಶಿಭೂಪಣ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣ ಸೇಹಿತರು. ಒಂದು ಸಂಜೀ ಎಲ್ಲಾರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ದಾಳಿ ಇಟ್ಟರು.

ಅವರಿಗೆ ಕುಲಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ “ಇನು ಸಮಾಚಾರ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. “ಏನಿಲ್ಲ ಸಾರ್, ಮೊನ್ನೆ ಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅವವರ್ತನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದಿರಲ್ಲಾ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂದೇಹ ಬಂತು. ಕೇಳುವಾ ಎಂದು ಬಂದೇವು” ಎಂದ ಶಶಿಭೂಪಣ.

“ಒಳ್ಳಿಯದು. ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಸಂದೇಹ?” $\frac{x^2 - a^2}{x - a}$ ನ್ನು ಸುಲಭರೂಪಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಎಂದಿತ್ತಲ್ಲಾ, ಸಾರ್” ಎಂದು ಕೃಷ್ಣ ರಾಗ ಎಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ “ಪ್ರಸ್ತಾಕದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮುಂದೆ ಅವರಣಂದಲ್ಲಿ $x = a$ ಎಂದಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಸಾರ್” ಗೋಪಾಲನ ಉವಾಚ.

“ಆ ಕುರಿತು ಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ? $x = a$ ಎಂದಾಗ ಭೇದ ಸೊನ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಸೊನ್ನೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಕೂಡದೆಂದು”.

“ಈಗ, ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಅದೇ ಸಾರ್, ಸೊನ್ನೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಕೂಡದು ಯಾಕೆ?” ನೇರವಾಗಿ ಸವಾಲಿಸಿದ ನಿರಂಜನ.

“ಸರಿ, ಸೊನ್ನೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ನೋಡುವಾ” ಎಂದು ಕಾಗದ, ಪೆನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ.

“ $\frac{1}{0}$ ಯ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು?”

“ಸೊನ್ನೆ ಸಾರ್” ಎಂದ ಶಶಿಭೂಪಣ.

“ಸರಿ, ಸೊನ್ನೆ ಎಂತಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಾ. ಆಗ,

$\frac{1}{0} = 0 \therefore 1 = 0 + 0 \therefore 1 = 0$ ಇದು ತಪ್ಪು.

ಅಂದರೆ, $\frac{1}{0}$ ಯ ಬೆಲೆ ಸೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ,

ನೀವು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೂ ಹೀಗೆ ಆಗುವುದು.”

“ಹಾಗಾದರೆ $\frac{1}{0}$ ಯ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರ್?” ನನ್ನನ್ನೆ ಪ್ರಶ್ನಾಸಿದ ನಿರಂಜನ.

“ಈಗ ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ. $\frac{1}{0.1}$ ರ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು?”

“10 ಸಾರ್” — ಕೃಷ್ಣ.

“ಸರಿ, $\frac{1}{0.01}$ ರ ಬೆಲೆ?”

“100” — ಶಶಿಭೂಪಣ.

“ಹಾಂ, $\frac{1}{0.00001}$ ರ ಬೆಲೆ?”

“10,000” — ಗೋಪಾಲ.

“ $\frac{1}{0.0000000001}$ ರ ಬೆಲೆ?”

“1 ಬರೆದು ಅದರ ಅನಂತರ ಹನ್ಮೌಂಡು ಸೊನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು” ನಿರಂಜನನ ಉತ್ತರ.

“ಸರಿ, ಈಗ ಭಿನ್ನರಾಶಿಗಳನ್ನೂ, ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಗಮನಿಸುವ.

$\frac{1}{0.1} = 10, \frac{1}{0.01} = 100, \frac{1}{0.00001} = 100000,$
 $\frac{1}{0.0000000001} = 1000000000000$ ಇತ್ತಾದಿ

ತಾನೆ?”

ಭೇದ ಚಿಕ್ಕದಾದಂತೆ ಭಿನ್ನರಾಶಿಯ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈನೆಯ ಭಿನ್ನರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದ 0.0000000001. ಆಗ ಭಿನ್ನರಾಶಿಯ ಬೆಲೆ 100000000000. ಭೇದವನ್ನು ಮತ್ತೂ ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಭೇದದಲ್ಲಿ, ದಶಮಾಂತ ಬಿಂದುವಿನ ಮುಂದೆ, ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಗಿರುವ ಅಂತರದ್ವಿ ದೂರಕ್ಕೂ ಸೊನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ಮುಂದೆ 1 ಬರೆದೆವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಾ. ಆಗ ಭಿನ್ನರಾಶಿಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ 1ರ ಮುಂದೆ, ಭೇದದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸೊನ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ

ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸೊನ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಮುಗಿಯಲ್ಲ. ಭೇದದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಮಾಂತ ಬಿಂದುವಿನ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೊನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವುಗಳ ಮುಂದೆ 1 ಬರೆಯಬಹುದು." "ಆಗ ಭಿನ್ನರಾಶಿಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ 1ರ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸೊನ್ನೆಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಸೊನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದಲ್ಲಾ ಸಾರ್?" ಎಂದ ಗೋಪಾಲ.

"ಹೌದು, ಹೀಗೆ ಭೇದ ಶೂನ್ಯಗಾಮಿಯಾದಂತೆ ಭಾಗಲಬ್ಜ ಮೇರೆ ಮಾರಿ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ ತಾನೆ? ಹಾಗಾದರೆ, ಭೇದ ಸೊನ್ನೆಯಾದಾಗ ಭಾಗಲಬ್ಜ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ?"

ಮತ್ತಳೆಲ್ಲ ಮೌನ ಆವರಿಸಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಅನಂತರ ಕೃಷ್ಣ ಉಸಿರು ಬಿಟ್ಟು. "ಅದು ನಮ್ಮಿಂದ ಉಂಟಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಅಸಾಧ್ಯ ಸಾರ್."

"ಆ ಉಹಾತೀತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೇ ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು 'ಅನಂತ' ಎಂದು ಕರೆದರ್ದು. ಅದನ್ನು '∞' ಪ್ರತೀಕದಿಂದ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೊನ್ನೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಭಾಗಲಬ್ಜ ಅನಂತವಲ್ಲಾ, ಸಾರ್" ಎಂದ ಶತಿಭೂಷಣ.

"ಹೌದು, ಆದರೆ ...." ಎಂದು ನಾನು ಮಾತು ಪೂರಂಭಿಸುವದೊರಳಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಿರಂಜನ, "ಸೊನ್ನಿಗೆ ಸೊನ್ನೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ?" ಎಂದು ಹುಬ್ಬಿಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

"ಉತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನ. ಇದರ ಕುರಿತು ರಾಮಾನುಜನಾರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಫಾಟನೆಯೋಂದು

ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿ. ರಾಮಾನುಜನಾರ ತರಗತಿ ಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧಾಯರ ಗಣಿತ ಪಾಠ ನಡೆದಿತ್ತು. ಭಾಗಾಕಾರದ ಲೀಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಪಾಧಾಯರು, "ಎಷ್ಟು ಜನರಿರುವರೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಣ್ಣುಗಳಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಹಣ್ಣು ದೊರೆಯುವದು" ಎಂದು ಅಪ್ಪಣಿ ಹೊಡಿಸಿದರು. ಬಾಲಕ ರಾಮಾನುಜನಾ ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದು ನಿಂತು "ಇಲ್ಲದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದರೆ ಆಗಲೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಹಣ್ಣು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಸಾರ್" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಗುರುಗಳು ತಬ್ಬಿಬಾಧಿತರು. ನಿಜ ಹೇಳುವದಾದರೆ ಆದರ ಬೆಲೆ ಇಂದಿಗೂ ಅನಿಧರಿತ. ಅದು ಸೊನ್ನೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ಒಂದೂ ಅಲ್ಲ, ಎರಡೂ ಅಲ್ಲ, ಹತ್ತೂ ಅಲ್ಲ, ಸಾವಿರವೂ ಅಲ್ಲ... ಅನಂತವೂ ಅಲ್ಲ.

"ಇದನ್ನು ಹೀಗೂ ವಿವರಿಸಬಹುದು: $\frac{0}{0} = 1$

ಆಗಿರಲಿ. ಆಗ, $0 = 1 \times 0 \therefore 0 = 0$, ಇದು ಸರಿ.

ಹಾಗೆಯೇ $\frac{0}{0} = 10$ ಆದಾಗಲೂ $0=0$, ಅಂದರೆ ಇದೂ ಸರಿ." ಹೀಗೆ ಯಾವ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಸಮವೆಂದು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

" $\frac{0}{0}$ ಯ ಬೆಲೆ ಮಾತ್ರ ಅನಿಧರಿತವೂ ಅಥವಾ

... ?" ಎಂದ ಕೃಷ್ಣ

"ಇದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 0, 1, 10 ಗಳೂ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದೆ. ●

ಕನೆಕ್ಷನ್ ಮ್ಯಾಟ್ನ್

ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳನ್ನು ಇಲೈಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮೆದುಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನವ ಮೆದುಳಿಗೆ ಸಾಮ್ಯ ವಿರುವುದೆಂದರೆ 'ಕನೆಕ್ಷನ್ ಮ್ಯಾಟ್ನ್'. ಒಮ್ಮೆಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಪಾಲಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣ ಫಾಟಕಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮೆದುಳನಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾರಾನಾಗಳಿಂತ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಮ್ಯಾಟ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾದು ಸರಳ ಸಂಸ್ಕರಕಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು

ಉಪಚ್ಛೇಸಿದವರು ಅಮೇರಿಕದ ಡೆಬ್ರು ಡೇನಿಯಲ್ ಹಿಲ್ಸ್. ಇದರ ಯೋಚನೆ ಆವರಿಗೆ ಏಂಬಿದ್ 1980ರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಸಾಚುಸೆಟ್ಸ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ. 1983ರಲ್ಲಿ ಆವರು ತಮ್ಮದೇ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಪೂರಂಭಿಸಿದರು. ೧೦ಥ ಯಂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವೂ ಹೆಚ್ಚಿತು. ●

37 ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೌದು. ಏಕೆಂದರೆ – ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 37ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಬಂದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ (ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ) ಮೊದಲ ಅಂತ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲಿದ ಅಂತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗ ಮಾಡಿ. ಅನಂತರ ಮೊದಲ ಅಂತವನ್ನೂ ಉಲ್ಲಿದ ಅಂತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಫ್ರಾನ್ ಸಂಖ್ಯೆಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ. ಅವುಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ಬಂದ ಮೊತ್ತವು 37ರಿಂದ ಭಾಗವಾಗಲೇ ಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆ 1: $8 \times 37 = 296$

$$\begin{aligned} & 2 \text{ ಹಾಗೂ } 96 \text{ (ಸಂಖ್ಯೆ ಒಡೆದಾಗ)} \\ & = 2^3 + 96^3 \text{ (ಫ್ರಾನ್ ಸಂಖ್ಯಾರೂಪಕ್ಕೆ ರಿಸಿದಾಗ)} \\ & = 8 + 884736 \text{ (ಬೆಲೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದಾಗ)} \\ & = 884744 \text{ (ಮೊತ್ತ ಕಂಡುಹಿಡಿದಾಗ)} \end{aligned}$$

ಈಗ 884744ನ್ನು 37ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ಭಾಗವಾಗಲೇ ಬೇಕು.

ಪರೀಕ್ಷೆ:

$$\begin{array}{r} 23912 \\ \hline 37) 884744 \\ 74 \\ \hline 144 \\ 111 \\ \hline 0337 \\ 333 \\ \hline 0044 \\ 37 \\ \hline 74 \end{array}$$

74 ಹೌದು; ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ.

$$\begin{array}{r} 74 \\ \hline 00 \end{array}$$

$$\begin{aligned} & \text{ಉದಾಹರಣೆ 2: } 35 \times 37 = 1295 \\ & 1 \text{ ಹಾಗೂ } 295 \text{ (ಸಂಖ್ಯೆ ಒಡೆದಾಗ)} \\ & = 1^3 + 295^3 \text{ ಫ್ರಾನ್ ಸಂಖ್ಯಾರೂಪಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದಾಗ} \\ & = 1 + 25672375 \text{ (ಬೆಲೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದಾಗ)} \\ & = 25672376 \text{ (ಮೊತ್ತ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಾಗ)} \end{aligned}$$

ಈಗ 25672376ನ್ನು 37ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ಭಾಗವಾಗಲೇ ಬೇಕು.

ಪರೀಕ್ಷೆ:

$$\begin{array}{r} 693848 \\ \hline 37) 25672376 \\ 222 \\ \hline 0347 \\ 333 \\ \hline 0142 \\ 111 \\ \hline 0313 \\ 296 \\ \hline 0177 \\ 148 \\ \hline 296 \\ 296 \text{ ಹೌದು, ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ.} \\ \hline 000 \end{array}$$

(14ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಜ್ಯೋತಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಈಗ ಇವು ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಲಭ್ಯ

— ಎಂ.ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಅಮೃತ. ಯಲಮನಿ

ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಯಶಸ್ವಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯ ಪೋಡಕಾಂಶಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೈಟ್ರೋಜನ್, ರಂಜಕ, ಪೂಟ್ಯಾಷ್ ಪ್ರತಿ ಬೆಳೆಗೂ ಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪೋಡಕಾಂಶಗಳನ್ನು ರಸ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಲೆ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ರ್ಯಾತರು ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಕಡಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವ ಆಕರವನ್ನು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ನಾವಿಂದು ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು 'ಜ್ಯೋತಿಕ ಗೊಬ್ಬರ' ಗಳಿನ್ನಿಂದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳು:

1. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ರ್ಯಾಜೋಬಿಯಂ, ಅಜೊಟೋ ಬ್ಯಾಕ್ಟರ್, ಅಜೊಲ್‌ಲ್ಯಾ ನೀಲಿಹಸಿರು ಪಾಡಿ.
2. ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಸೇರದೇ ಇರುವ ರಂಜಕ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ದ್ವಾರಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳು.
3. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮೈಕೋರ್ಜಿ ಜ್ಯೋತಿಕ ಗೊಬ್ಬರ.

ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಸೇ. 78 ಇದ್ದರೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗದೆ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ

ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳಿಗಳಾದ ಶೇಂಗಾ, ಕಡಲೀ, ಉದ್ದ, ಅವರೆ, ಅಲಸಂದಿ, ತೊಗರಿ, ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಜೋಬಿಯಂ ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳಿಗಳಿಗೆ ಒದಗುವುದು. ರ್ಯಾಜೋಬಿಯಂ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಲಿಗ್ನ್ಯೂಟ್ ಎಂಬ ವಸ್ತು (ಕರಿಪುಡಿ) ವಿನೋಡನೆ ಬೆರೆಸಿ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿತ್ತುವ ಮೊದಲು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ರ್ಯಾಜೋಬಿಯಂ ಜ್ಯೋತಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಲೇಪಿಸುವುದರಿಂದ, ರ್ಯಾಜೋಬಿಯಂ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ಬೇರನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬೇರಿನ ಮೇಲೆ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು. ರ್ಯಾಜೋಬಿಯಂ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಜಿನೇಸಾ ಎಂಬ ಕಿಣ್ಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನನ್ನು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಹತ್ತಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಗೋಡಿ ಇತ್ತಾದಿ ಬೆಳಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಜೊಟೋ ಬ್ಯಾಕ್ಟರ್, ಬ್ಯಾಕ್ಟರಿಕಿಯ, ಡಕ್ಟೀರ್ ಯ ಮುಂತಾದ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅಜೊಲ್‌ಲ್ಯಾ ಎಂಬುದು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಸಸ್ಯ. ಇದರ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಲಿ ಹಸಿರು ಪಾಡಿ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳಿವೆ. ಇವು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನನ್ನು ಅಜೊಲ್‌ಲ್ಯಾ ಸಸ್ಯದಲ್ಲಿ ತೇಱಿರಿಸುತ್ತವೆ. ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಅಜೊಲ್‌ಲ್ಯಾ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿ ನೈಟ್ರೋಜನನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು.

ರಂಜಕವನ್ನು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಸೇ. 40-50 ಭಾಗ ಅಲ್ಭ್ಯೂ ರೂಪ ಹೊಂದುವುದು. ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ರಂಜಕವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ಮೆಚೆಟ್‌ರಿಯಂ, ಸೂಡೊಮೊನಾಸ್, ಆಸ್ಟ್ರಾಜೆಲ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಸೂಕ್ತ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ

ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ರಂಡಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮ್ಯಾಕೋರ್ಟ್. ಇದೊಂದು ಶಿಲೀಂಧ್ರ. ಸಸ್ಯಗಳ ಬೇರಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ತಂತು ದಾರ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆ, ರಂಡಕ, ಸತು, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಮುಂತಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣನಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಸಸ್ಯ ಬೇರುಗಳು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಣ್ಣನ ಹೊರಗಡೆ ಯಿಂದಲೂ ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ತಂತುದಾರ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಇದು

ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿರುವ ರೋಗಾಣಿಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ರಕ್ಖಣೆ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಹೀಗೆ ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚೀವಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕಗೊಬ್ಬರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಡಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕೃಷಿವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ರೈಜ್ಮೋಬಿಯಮನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ●

(12ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಇದೇ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಯೂ ಮೇಲಿನ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೇ ಪಡೆಯ ಬಹುದು. ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುವಾಗ ಮೊದಲ ಅಂಶ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಅಂಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಭಾಗಮಾಡುತ್ತೇವೆ? ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ (ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ) ಇಡೀ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎರಡೆರಡು ಅಂಶಗಳ ಗುಂಪು ಮಾಡಿ, (ಕೊನೆಗೆ ಬಿಡಿ ಉಳಿದರೆ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಇದಿ) ಅಪ್ಯಾಗಳನ್ನು ಘನ ಸಂಖ್ಯಾ ರೂಪಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಒಂದ ಮೊತ್ತವೂ 3700ದ ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: $37 \times 1007 = 37259$

$37, 25$ ಹಾಗೂ 9 (ಸಂಖ್ಯೆ ಒಡೆದಾಗ)

$$= 37^3 + 25^3 + 9^3 \text{ (ಘನ ಸಂಖ್ಯಾ ರೂಪಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದಾಗ)}$$

$$= 50653 + 15625 + 729 \text{ (ಬೆಲೆ ಕಂಡು ಬಿಡಿದಾಗ)}$$

$$= 67007, \text{(ಮೊತ್ತ ಕಂಡುಹಿಡಿದಾಗ)}$$

ಈಗ 67007 ನ್ನು 3700 ದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ಭಾಗವಾಗಲೇ ಬೇಕು.

ಪರೀಕ್ಷೆ:

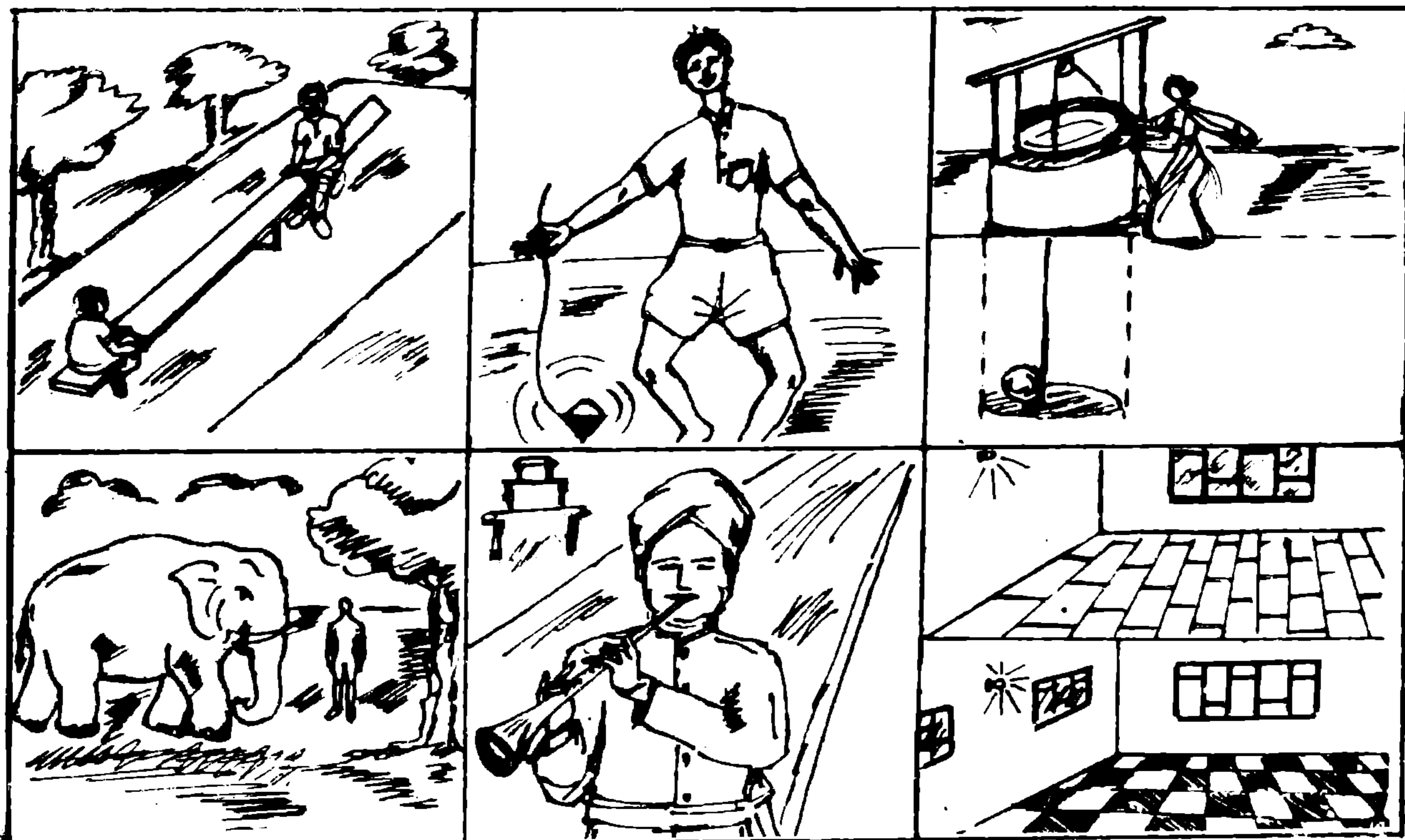
1811	
37)	67007
	37
	300
	296
	0040
	37
	037
37	ಹೌದು; ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ.
	00

ಸಂಖ್ಯೆ 37 ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಅಡಗಿದೆ. ಅದು ಹೀಗೆ:

$$37 \times 3 = 111, 37 \times 6 = 222, 37 \times 9 = 333 \\ 37 \times 12 = 444, 37 \times 15 = 555, 37 \times 18 = 666 \\ 37 \times 21 = 777, 37 \times 24 = 888, 37 \times 27 = 999$$

37ಕ್ಕೆ 3ರ ಮಗ್ನಿಟ್ಯಂದ 9ರ ವರಿಗೆ ಗುಣಿಸುತ್ತಾ ಹೊದರೆ ಇಂಥ ಪುನರಾವರ್ತ ಮಾಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ●

1. ಭಾರವಾದ ಹುಡುಗ ಮೇಲೀರುವಂತೆ, ಹಸುರವಾದ ಹುಡುಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ!
2. ಹುಡುಗ ಬುಗುರಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬುಗುರಿ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಬುಗುರಿಗೆ ಸುತ್ತಿದ ದಾರವನ್ನು ಎಳ್ಳಿದು ಬುಗುರಿ ತಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ತಿರುಗಬೇಕಾದರೂ ಬಲಯುಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಎರಡು ಬಲಗಳು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಬಲಯುಗ್ಗೆ ವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?
3. ಮಹಿಳೆ ನೀರು ಸೇಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆ ಪಾಲಸ್ಟ್ರೀ ಕೊಡ ಮುಳುಗಲೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹಗ್ಗು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಕೊಡ ಬೋರಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆ?
4. ಶಾಖೆ ನಷ್ಟಿದ ಪರಿಣಾಮ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು? — ಆನೆಗೋ? ಮಾನವನಿಗೋ?
5. ಒಂದು ನುಡಿಸುವವನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಒಂದಿಗದ ರಂಧ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಯಾಕೆ?
6. ಒಂದೇ ಗಾತ್ರದ ಎರಡು ಕೋಣೆಗಳಿವೆ. ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಳಕು ಬೀರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಲ್ಲನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಕಾಶ ಮೊದಲನೇ ಕೊಳಡಿಯಲ್ಲೇ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು?
7. ದವ್ವ ಆಣೆಯನ್ನು ಮರಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯಲು, ಸೂಜಿಯನ್ನು ಕುತ್ತಲು ಬೇಕಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಲಬೇಕು. ಯಾಕೆ?
8. ರಸ್ತೆಗಳು ವಕ್ರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಾಟವೂ ಇರುತ್ತದೆ ಏಕೆ?
9. ಬೀಳುವ ಕಲ್ಲಿಗೆ ವೇಗೋತ್ತುಷ್ವಾ ವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎತ್ತರದ ಮರದಿಂದ ಉದುರಿದ ತರಗಳಿಗೆ ಹಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವೇಕೆ?
10. ಮಳೆಹನಿ ನೇರವಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ರಭಸದಿಂದ ನಡೆಯುವಾಗ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಾಲಿಸಿ ಹಿಡಿಯತ್ತೇವೆ. ಏಕೆ?

ಕಳೆದ ಸಂಚರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು

1. ಬೆಳಕು ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಕುಮಿಸಿ. ವಿಶಾಲವಾದ ತರೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆಗ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಕಾಶ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕಡೆಮೆಯಾಗುವುದು. ತರೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಬೆಳಕು ಕಣ್ಣು ತಲಪುವ ವೇಳಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾಶದ ತೀವ್ರತೆ ಮತ್ತೂ ತಗ್ಗುವುದು. ಬೆಳಕಿನ ಆಕಾರವೇ ಮಂಕಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆ ಬೆಳಕು ತಲಪುವುದೇ ಇಲ್ಲ!
2. ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ ವೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಣ್ಣಿನ ಪಾಪೆಯ ರಂಧ್ರ ಅಗಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶಬೇಕು. ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕು ಕಣ್ಣನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
3. ಚಲನಚಿತ್ರದ ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ವೇಳೆ ಅಥವಾ ಬೆಳಕು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಖರತೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಂಬನಿ ತುಂಬುತ್ತದೆ.
4. ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ಸುಮಾರು 16 ಫ್ರೇಮ್ (ಒಂದು ಸ್ತುಭ್ರು ಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಒಂದು ಫ್ರೇಮ್)ನಂತೆ ತೆಗೆಯಲಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವಾಗಲೂ 16 ಫ್ರೇಂ-ಸೆಕೆಂಡ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಓಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಭಿನಯಕ್ಕೂ ಚಿತ್ರಕ್ಕೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 16 ಫ್ರೇಮಿನಂತೆ ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 24 ಫ್ರೇಮ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಓಡಿಸಿದರೆ ಫ್ರೇಮುಗಳು ಓಡುವುದಾದರೂ ಚಲನೆ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲು ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 16 ಫ್ರೇಮ್ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 8 ಫ್ರೇಮ್ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿಸಿದರೆ ಆದು ಘಾಸ್‌
- ಮೋಷನ್ - ಕ್ಷೀಪಚಲನೆ ತಂತ್ರ. ಹೀಗೆ ಸಂಪಾದಿಸುವಾಗ ಆದೇ ಫ್ರೇಮುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಲೋಮೋಷನ್ - ನಿಧಾನ - ಚಲನೆ ತಂತ್ರ, ಸಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಬೆಳಕು ಸರಳ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿ ಸಮಾನ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
6. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನೋಡುವವರನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಾಶದ ಬೆಳಕನ್ನು ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆವರಿಗೆ, ಆದೂ ಕತ್ತಲೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ನೇರಳುಗಳ ಏರಿಳಿತ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಘಾಸಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಕೃತಿಯೂ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಮ್ಮೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಾದು.
7. ಚಮ್ಮೆವನ್ನು ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಮೃದುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ.
8. ಪ್ರೋಲರಾಯ್ಸುಗಳು.
9. ಒಂದೇ ಫ್ರೇಮನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತನೆಮಾಡಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ತೋರಿಸಿದರೆ ಈ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
10. ಶ್ಯಾಮರಾವನ್ನು ವಸ್ತುವಿನ ದೂರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಕ್ಸ್, ಮತ್ತು ಡೀಪ್ರೋಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದು.
11. ಮುಢಿದ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಂದಾಗಿ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಗೂ ಹೊಗೆಯ ಕಣಗಳು ಬೆಳಕನ್ನು ಚದುರಿಸಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮನುಕುಗೊಳಿಸುವುದು.

ಧೂಮಪಾನ ರಹಿತ ರಾಷ್ಟ್ರ

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನಿಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರಪಂಚದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲು ಸಿಂಗಾಪುರ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಅಂಗಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಳಂಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಸಿಗರೇಟು

ಚಿತ್ರ, ಅಥವಾ ಹೆಸರುಗಳ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪುಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಸಿಂಗಾಪುರಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಂಜ್ಞಾನ ನ್ಯಾಯ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವಾಗಬಹುದು!

ಜೀವಿ ವೀಕ್ಷಕ ಜಹಾಂಗೀರ್

ಗಜಗಭ್ರ. ಹೋಡೋ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಸಿದ ಮೋಗಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ

—ಎಚ್.ಎಸ್. ನಿರಂಜನಾರಾಧ್ಯ

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಜಹಾಂಗೀರ್ನ ಅಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಮಾರ್ ವಿದ್ರು ಎಂಬ ಮುಖ್ಯ ಬೇಟೆಗಾರನಿದ್ದು. ಒಮ್ಮೆ ಆತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಜೊತೆ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಬೂದು ಕವುಜಗ ಪಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇಮಾರ್ ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಗಂಡು ಕವುಜಗ ಪಕ್ಕಿಗೆ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮಡಿ ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹಿಮ್ಮಡಿ ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವನ ಕ್ಯಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ಹಿಮ್ಮಡಿ ಮುಳ್ಳಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಕ್ಕಿ ಗಂಡೋ ಹೆಣ್ಣೋ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಇಮಾರ್ ವಿದ್ರುಗೆ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಬಂದಿತು. ಪಾಣಿ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞನೆನಿಸಿದ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನೇ ಕೇಳಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ.

ಜಹಾಂಗೀರ್

ಬೇಟೆಯ ದಣೀವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಹಾಂಗೀರ್ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಸೀನನಾಗಿದ್ದು. ಇಮಾರ್ ವಿದ್ರು ವಿನೀತನಾಗಿ “ಸಾಮಾಜರೆ, ಈ ಪಕ್ಕಿಯು ಗಂಡೋ ಹೆಣ್ಣೋ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ” ಎಂದನು. ಪಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿದ ಜಹಾಂಗೀರ್ “ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಪಕ್ಕಿ” ಎಂದು ನಿಸ್ಪಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಪಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಮಾರ್ ವಿದ್ರುಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದನು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಲು ಆ ಪಕ್ಕಿಯ ಉದರವನ್ನು ಕೊಯ್ದು ನೋಡಿದರು. ಉದರದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಫೋ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಜಹಾಂಗೀರ್ ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ದ್ವಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಜಹಾಂಗೀರ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ: “ಆ ಪಕ್ಕಿ ಹೆಣ್ಣೆಂಬುದನ್ನು ಕೊಕ್ಕಿನ ಆಕಾರದಿಂದ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಪಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಕ್ಕಿನ ತುದಿ ತುಂಬಾ ಚೂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.” ಪಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಣಿಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಹಾಂಗೀರ್ ತನ್ನ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ‘ತುಜುಕ್-ಎ-ಜಹಾಂಗೀರ್’ (‘ಜಹಾಂಗೀರ್ನ ನೆನಪುಗಳು’) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಜಹಾಂಗೀರ್ ಜನಿಸಿದ್ದು 1569ನೇ ಇಸವಿಯ ಆಗಸ್ಟ್ 30 ರಂದು. ಈತ ಮೋಗಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆಕ್ಷರ್ ಮತ್ತು ಆತನ ಹಿಂದೂಪತ್ತಿಯ ಪುತ್ರ. 1605ನೇ ಇಸವಿಯ ಆಕ್ಷ್ಯೋಬರ್ 24 ರಂದು ಜಹಾಂಗೀರನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಯಿತು. 22 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಜಹಾಂಗೀರ್ 1627ರ ಆಕ್ಷ್ಯೋಬರ್ 28 ರಂದು ಮಡಿದ. ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಅನೇಕ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು; ಅನೇಕ ದಂಗೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕಾಯಿತು. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಆತ ಪ್ರಕೃತಿ ವೀಕ್ಷಣಾ ಹವಾಸಕ್ಕೆ ವೇಳಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿದುತ್ತಿದ್ದು. ಅನೇಕ ಪಾಣಿಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಆವಾಸ ಗುರುತಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು

ಜಹಾಂಗೀರ್ ಎಳೆಸಿದ ಹೋಡೋ ಮತ್ತಿತರ ಪಕ್ಷಿಗಳು

ಗಮನಿಸಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜಹಾಂಗೀರ್‌ನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪೂರ್ವಾವಧಿ ಪ್ರಕೃತಿ ತಜ್ಜನೆಂದೇ ಕರೆಯಬಹುದು. ‘ಜಹಾಂಗೀರನ ನೆನಪುಗಳು’ ಪುಸ್ತಕ ಜಹಾಂಗೀರನ ಕಾಲದ ಪ್ರಕೃತಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ದಾಖಲೆ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪಕ್ಷಿ ವೀಕ್ಷಕ ಸಲೀಮ್ ಆಲೀಯವರು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಹೂಗಳ, ಮುಕರಂದ ಹೀರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳ, ನೀರು ಮುಳುಗು ಪಕ್ಷಿಗಳ, ಗಿಡುಗ ಹೋಗಿಲೆ ಮುಂತಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕಗ್ಗಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಾಡುಚೆಕ್ಕು ಮತ್ತು ಹೋತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಹಾಂಗೀರ್ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಅನೆಗಳು ಗಭ್ರಧರಿಸುವ ಕಾಲಾವಧಿ ಯನ್ನು ಮೊದಲು ನಿಶಿರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಾರಸ್ ಹೊಕ್ಕರೆಗಳ ಪ್ರಣಯದ ಮತ್ತು ಪರಿಪಾಲನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಶೀತಿಂ ಜಹಾಂಗೀರ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಾತ್ತದೆ. ಅನೆ ಗಭ್ರಧರಿಸುವ ಕಾಲವನ್ನು 18 ರಿಂದ 19 ತಿಂಗಳಿಂದು ಜಹಾಂಗೀರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ಉದ್ದಾನವನ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ.

ಎಲ್ಲ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿದ್ಯುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಕುತೂಹಲ ವೃಕ್ಷಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರ ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಜಹಾಂಗೀರ್ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಧೂಮಕೀತುವೊಂದರ ಬಾಲದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಲ ನಶಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯುವ ಸೈಪ್ರೇಸ್, ಜೂನಿಪರ್, ಪೈನ್ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಸಲು ಅವನೇ ಕಾರಣನಾದ.

ಜಹಾಂಗೀರನ ಆಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಏಶಿಯಾದ ಪಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯ ದೊರಕಿದಲ್ಲಿ ಜಹಾಂಗೀರನು ಆಸ್ತಾನದ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆವುಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಉಸ್ತಾದ್ ಮನ್ಮೂರ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ. ಜಹಾಂಗೀರ್ ಬರೆಸಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಜೀವಂತ ಪರ್ಯಾಸೂಚಿಯಿದ್ದಂತೆ. ಅಂದು ಬದುಕಿದ್ದ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿತ್ರ ವಿವರಣೆ ಈ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ದುರ್ದೃಷ್ಟದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಇಂದು ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

1958 ರಲ್ಲಿ ರಘೂದ ಎ. ಐವನೋವ್ ಎಂಬ ಸಂಶೋಧಕ ರಘೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಆಕಾಡೆಮಿಯ ಏಷ್ಟಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಹೋಡೋ ಪಕ್ಷಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದನು. ಹೋಡೋ ಪಕ್ಷಿಯ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಯಾರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಜಹಾಂಗೀರನ ಆಸ್ತಾನದ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದ ಉಸ್ತಾದ್ ಮನ್ಮೂರ್ ನ ಚಿತ್ರ, ಬರೆಯುವ ಧಾಟಿ ಇಡರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾರಿಷಿಯಸ್ ನ ಹೋಡೋ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಜಹಾಂಗೀರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ 1624 ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ.

ಜಹಾಂಗೀರ್ ಮತ್ತು ಹೋಡೋ ಇಲ್ಲಾದಾಗಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳ ಆನಂತರ ಮತ್ತೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ವಿಜ್ಞಾನದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿಂದು ವಿಶೇಷ. ●

ಜೀವಿಯೊಂದರ ಅನುವಂಶಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಜೀನ್‌ಗಳಿಂಬ ಕಾರಣಗಳು ಜೀವಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ನೂಕ್ತಿಯನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತವೆಯಷ್ಟು? ಒಂದೊಂದು ಜೀನೂ ತನಗೆ ವಿಶ್ವವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರೋಟೋನಿನ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರೋಟೋನಿನ ಮುಖಾಂತರವೇ ಆ ಜೀನು ಜೀವಿಯ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಯೊಂದರ ಜೀವಕೋಶದಿಂದ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜೀನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅನಂತರ ಆ ಜೀನನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಜೀವಿಯ ಅನುವಂಶಿಕ ದ್ರವ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನೂ ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀನೆಟಿಕ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥ ಒಂದರ ವಾಣಿಜ್ಯ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇನ್ನುಲ್ಲಿನಾ ಅನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ದನ ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳ ಮೇದೋಜ್ಞೀರಕ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ. ಅದು ದುಭಾರಿಯಾಗುತ್ತತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಇನ್ನುಲ್ಲಿನಿಗೂ ಪಾರಿಣಿಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಇನ್ನುಲ್ಲಿನಿಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಒಗ್ನಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಇನ್ನುಲ್ಲಿನಾ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಜೀನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವಕೋಶದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಎಪೆರಿಕೀಯ ಕೊಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯದ ಅನುವಂಶಿಕ ದ್ರವ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯಗಳ ಸಂತಾನ ವ್ಯಾಧಿ ತುಂಬ ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸಂಯೋಜಿತ ಡಿಎನ್‌ಎ (ಬೇರೊಂದು ಜೀನನ್ನು ಮೃಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನುವಂಶಿಕ ದ್ರವ್ಯ) ಉಳ್ಳ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಎಪೆರಿಕೀಯ ಕೊಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವು ಮಾನವ ಇನ್ನುಲ್ಲಿನ್ನು

ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಈಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುಪುದು ಈ ಇನ್ನುಲ್ಲಿನಾ.

ಇದೀಗ ಇಂಥ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನೆ ವರದಿ ಯಾಗಿದೆ. ಹಾಲನ್ನು ಗರಣೆಗಟ್ಟಿಸಿ ಟ್ರೀಸ್ ತಯಾರಿಸಲು ಈಗ ರೆನೆಟ್ ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಕಳ ಕರುಗಳ ಜರರಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ರೆನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ರೆನಿನ್ ಎಂಬ ಎಂಜ್ಯೋಮ್ ಟ್ರೀಸ್ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದು. ರೆನಿನ್ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವ ಜೀನ್ ಆಕಳ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಜೀನನ್ನು ಎಪೆರಿಕೀಯ ಕೊಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯದ ಅನುವಂಶಿಕ ದ್ರವ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೆನಿನ್‌ನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಗಾಜನ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಿದುಳು ಕೋಶಗಳು

ಮಿದುಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಅಂಗ. ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದ್ದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಡಚಣೆ ಎಂದರೆ, ಮಿದುಳನ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ದೇಹದ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದುದು. ಇದೀಗ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಲಾವಂತಿಕೆಯ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನವೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿರುವ ಮಿದುಳು ತೊಗಟೆಯ ನೂರಾನ್ನು ಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಮಂದಿರದ ಗಾಜನ ತಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ದೋರೆತಿದೆ.

ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಷ್ಟು ರೋಗ, ಅಪಸ್ಯಾರ, ಪಾರ್ಕಿನ್ಸನ್‌ನ್ನು ರೋಗ ಮುಂತಾದ ನರಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಮದ್ದಾಗಿ ? ಇವು ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ಕಿನ್ಸನ್‌ನ್ನು ರೋಗದಿಂದ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಉತ್ತರಕಗಳನ್ನು

(೨೧ನೇ ಪಾಟ ನೋಟ)

3: ಬುಧಗ್ರಹದ ಎರಡು ವಿರುದ್ಧ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ತಾಪದ ತಾಣಗಳಿವೆ ಎಂದು ನ್ಯಾ ಮೆಸ್ಟಿಕೋ (ಅಮೆರಿಕ)ದಲ್ಲಿರುವ ರೇಡಿಯೋ ದೂರದರ್ಶಕದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬುಧದ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಕೆಲವು ಮೀಟರ್‌ ಅಳಿದಿಂದಲೇ ಉಷ್ಣ ವಿಕರಣೆಸಲ್ಪಡುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

* ತಾಪ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೂಕೋಸು, ಮೊಸು, ಚೊಮೆಟೊ ಮತ್ತು ಸೌತೆಗಳನ್ನು ಅಂಟಾರ್ಕಾಟಿಕದ ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾ ತಾಣವಾದ 'ಮ್ಯಾತ್ರ' ಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. 15-20 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ನಲ್ಲಿ, ಕರಗಿಸಿದ ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಈ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆಸಿದರು.

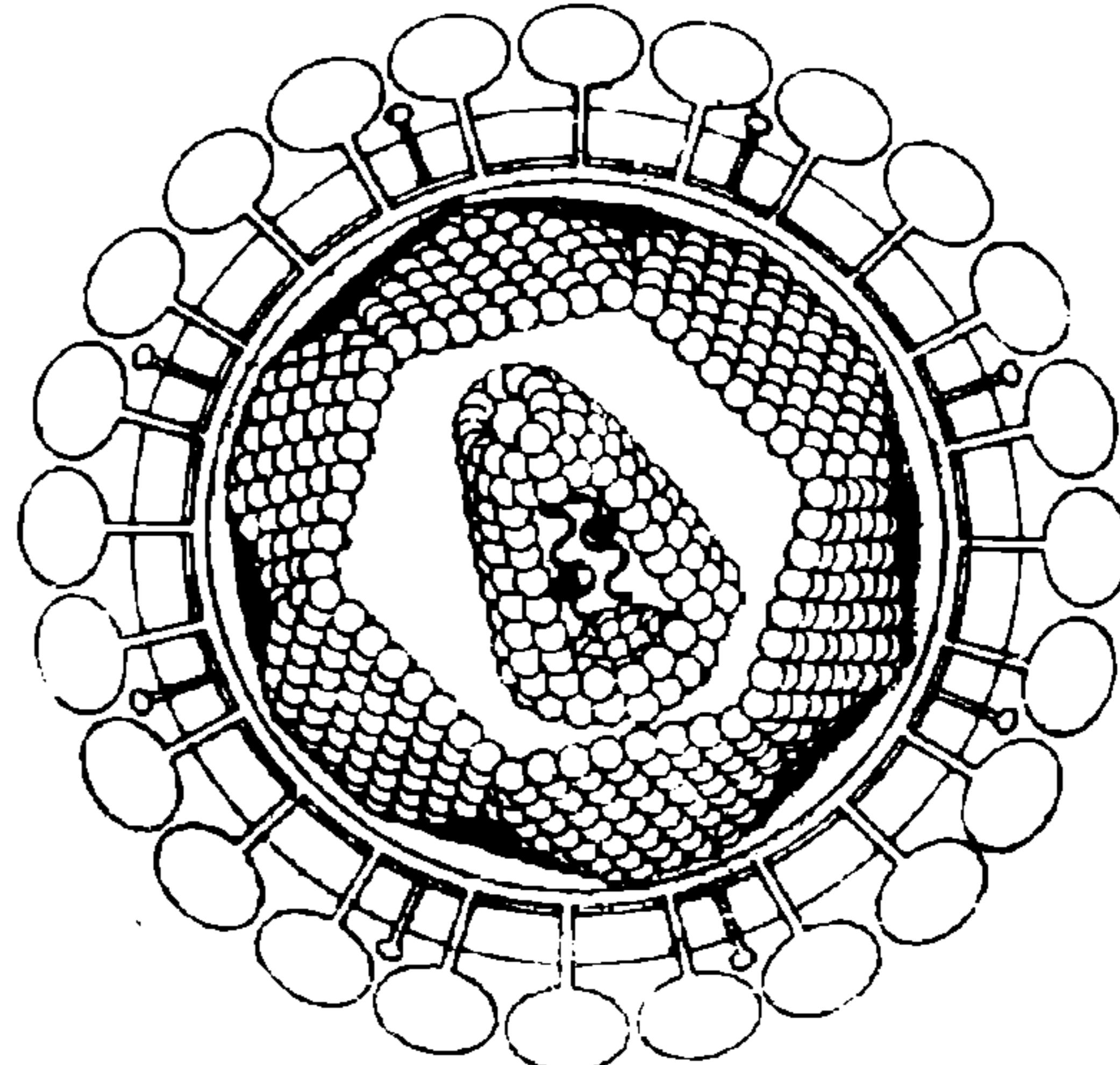
5: ವೃದ್ಧಿ ಹಾರೋನುಗಳನ್ನು ದೇಹಕ್ಕೆ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೊಂಡಿಲ್ಲವು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿನಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ (ಅಮೆರಿಕ) ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ತೋರಿಸಿದೆ.

8: ಸಂಶೈಷಿತ ಎ ಎಟಮ್‌ನ್ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶಿಶುಮರಣ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇದರಾಬಾದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ ಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

9: ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ 1985 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಕುಷ್ಟೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (5.4 ಮಿಲಿಯನ್) 1989ರ ವೇಳಿಗೆ (3.8 ಮಿಲಿಯನ್) ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ.

15: 1989ನೇ ಜೂನ್ 18ರಂದು ಮದ್ರಾಸಿನ ಅಡ್ಡಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಬೇರು ಕಿತ್ತು ಬಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತೆ ಬದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಷ್ಟಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 400 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನದೆನ್ನಲಾದ ಆಲದಮರ ಈಗ ಬದುಕಿಲ್ಲ.

17: ಮಿಲಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ 1000 ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಘೋರ್ಸ್‌ಡ್ರಾಗ್ ಪ್ರಮಾಣ ದಂತಧಾವಕದಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಘೋರ್ಸ್‌ಡ್ರಾಗ್‌ಯುಕ್ತ ದಂತ ಧಾವಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ಕೇಂದ್ರ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ದಂತ ಸಂಘ

ಎಚ್ ಇ ವಿ ವೃರ್ಜನ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿತ ಮಾದರಿ ಇದು ಏಡ್ ಕಾರಕ.

ವಿರೋಧಿಸಿದೆ. ದಂತ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದಂತಧಾವಕ ಗಳಲ್ಲಿ ಘೋರ್ಸ್‌ಡ್ರಾ ಅಂಶವಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಅದು ವಾದಿಸಿದೆ.

* ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯ ಎ.ಎನ್. ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏಡ್‌ ಸನ್ವೇಶ ಶೀನ್ಸೆ ಅಥವಾ ಉಗಾಂಡದಲ್ಲಿರುವವ್ಯೇ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1995ರ ವೇಳಿಗೆ 60 ಸಾವಿರ ಏಡ್ ರೋಗಿಗಳುಂಟಾಗಬಹುದು; ಮುಂಬಯಿ ನಗರವಂತೂ ಏಡ್ ರೋಗಿಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದಟ್ಟುಗೊಂಡಬಹುದು.

* ಇಂದಿನಿಂದ ಇನ್‌ಎಚ್ – 1 ಇ ಉಪಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೂನ್ 12ರಂದು ಉದ್ದ್ಯಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಉಪಗ್ರಹ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ, ದೂರದರ್ಶನ, ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸಾರಜಾಲ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಹವಾ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಅಂದಾಜು ಬಾಳಿಕೆಯಿದೆ.

* ಅನಾಟೋಲ್ ಸೋಲೊಪ್ರೋವ್ ಮತ್ತು ಆಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬಲಂಡಿನ್‌ ಎಂಬ ರಷ್ಯನ್ ವ್ಯೋಮಯಾನಿಗಳು ಇಂದು ಮುಕ್ತ ವ್ಯೋಮದಲ್ಲಿ ಏಳು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದು ಸೋಯಿಜ್ ಟೆಎಂ-9 ಎಂಬ ವ್ಯೋಮನಾಕೆಯ ತಾಪ ನಿರೋಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನ

ರಿಪೇರಿಮಾಡಿದರು. ಮೀರ್ ಹೈಕ್ಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮರಳಲು ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

20: ಇಲ್ಲಿನ್ನೂ ರಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ತರಲ ಅಥವಾ ಇ ಆರ್ ತರಲ ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕ ಹೋಲ್ಸ್‌ಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ, ಹೋಲ್ಸ್‌ಜ್‌ ಕಡಮೆಯಾದಾಗ ದೃವವಾಗುತ್ತವೆ.

* ಬೀಜಿಂಗ್ (ಚೀನ)ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಣಿತ ಒಲಿಂಪಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ಚಿನ್ನ, ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಎರಡು ಕಂಚಿನ ಪದಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದರೆ ಮುಂಬಯಿಯ ರೈನ್ ಪಾಣಿಗಾಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಿ. ಪ್ರಕಾಶ್, ಮುಂಬಯಿಯ ಮೋಸ್ನ್ ಸ್ಯಾಮ್ಸ್ನ್ ಚರಿಕಾರ್ ಮತ್ತು

ಹೈದರಾಬಾದಿನ ದೇಶಿಕನ್ ಪವನಕುಮಾರ್. ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಬಂದ ಭಾರತ ಸಂಜಾತ ಕೀರಣ ಕೆದ್ದಾಯ ಪಾಣಿಗಾಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಅಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆದಿದ್ದು.

25: ಫಾನ್ಸಿನ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಪ 40 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ತನಕ ಏರಿದ್ದರಿಂದ ಟಾನ್‌-ಎಚ್‌-ಗರ್ಲೋನ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚು ಹುಟ್ಟಿತು, ಹೈರೆನ್ಸ್‌ ಎಂಬಲ್ಲಿ ರೇಲ್ಸ್ ಹಳಗಳು ಬಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಂಡಿಯೊಂದು ಹಳಿತಟ್ಟಿತು.

26: ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಪದ್ದತಿ ಭಾರತ, ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಆಫ್ರಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು. ಈಗ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಂದು ಲಂಡನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅನುವಂಶತಾ ತಜ್ಞ ಅಲನ್ ಬಿಟ್ಲ್ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ●

(19ನೇ ಪ್ರಬ್ರಹ್ಮಿಂದ)

ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾಟಿ ಹಾಕುವ ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.

ಒಜ್ಜೋನ್ ಪದರವನ್ನು ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ಸೌರ ಏಕಿರಣದಲ್ಲಿನ ನೇರಳಾತೀತ ಕೀರಣಗಳ ಹಾನಿಕರ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಭೂವಾಸಿಗೆ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ವಾಯುಮಂಡಲದ ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಜ್ಜೋನ್ ಪದರ. ಒಜ್ಜೋನ್ ಪದರವು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದೂ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಘೂರ್ಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ (ಸಿ ಎಫ್ ಸಿ) ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂಬುದೂ ಈಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಅಂಟಾರ್ಕಾಟಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಜ್ಜೋನ್ ಪದರವು ಕೆಲಕಾಲ ವಿರಳವಾಗಿ ಬಿಡುವುದು (ಒಜ್ಜೋನ್ ರಂಧ್ರ) ಏಜ್ಜಾನಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಈಚಿನ ಅಮೆರಿಕದ ನ್ಯಾಸಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಏಜ್ಜಾನಿಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಒಂದು ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಸಿಎಫ್‌ಸಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಿ ಕೀ.ಶ. 2000ದ ವೇಳೆಗೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕೀ.ಶ. 2100ರ ವೇಳೆಗೆ ಓಜ್ಜೋನ್ ಪದರ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ರಿಪೇರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲೇರಿನ್ ಸಾರತೆ ಬಿಲಿಯನ್ನಿಗೆ 0.6 ಭಾಗ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಬಿಲಿಯನ್ನಿಗೆ 3.0 ಭಾಗದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಅದು ಬಿಲಿಯನ್ನಿಗೆ 2.00 ಅಧವಾ ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವ ವರೆಗೆ ಅಂಟಾರ್ಕಾಟಿಕ್ ಒಜ್ಜೋನ್ ರಂಧ್ರ ರಿಪೇರಿಯಾಗುವ ಹಾದಿ ಪಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೀ.ಶ. 2000ದ ವೇಳೆಗೆ ಸಿಎಫ್‌ಸಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ವಾಯುಮಂಡಲದ ಕೊಲ್ಲೇರಿನ್ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಮಟ್ಟೆ ಸುರಕ್ಷಣಾ ಹಂತಕ್ಕಿಳಿಯುವುದು ಕೀ.ಶ. 2073 ರಲ್ಲಿಯೇ. ಆದುದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಸಿಎಫ್‌ಸಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯುತ್ತ ಕುಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ●

ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆಯ ಹರಳನ್ನು ಅನೇಕ ಇರುವೆಗಳು ಒಯ್ಯುತ್ತಿರೆಯೆನ್ನೋಣ. ಆ ಒಂದೊಂದು ಇರುವೆಯೂ ಹರಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ದೂಡುತ್ತದೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೂಡು ಬಲಗಳಿಂದ ಒಂದು ಘಲಿತ ಬಲ ಏರ್ಪಡುವುದು. ಸಕ್ಕರೆಯ ಹರಳು ಘಲಿತ ಬಲದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವುದು. ಘಲಿತ ಬಲವೇ ಸೋನ್ನೆಯಾದರೆ ಹರಳು ನಿಂತುಬಿಡುವುದು.

ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದುಹೋಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ಘಲಿತ ಬಲ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವಸ್ತು, ಚಲನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ವಿರ ಸಮತೋಲ. ಸ್ವಿರ ಸಮತೋಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು.

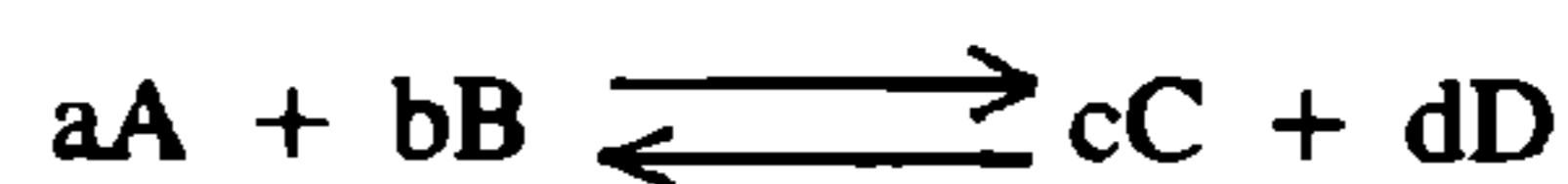
ಈಗ ಸರಳ ಲೋಲಕಪೊಂದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಳೆದು ಬಿಡಿ. ಅದು ದೋಲಿಸಲು (ಅಥವಾ ಅಂದೋಲಿಸಲು) ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲನೆಯ ಪಾರ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪಾರ ಕಡಮೆಯಾಗದೆ ಅದು ಅವಿರತವಾಗಿ ದೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ಚರ ಸಮತೋಲ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಚರಸಮತೋಲ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು? ಅದು ಸಮತೋಲದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಧರಿಸಿದೆ. ಲೋಲಕವಾದರೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಅನಂತರ ಸ್ವಿರ ಸಮತೋಲವನ್ನು ತಲಪುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಒಡ್ಡುವ ಘರ್ಷಣೆಯೇ ಕಾರಣ. ಭೂಮಿ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತಲೂ ಅವತ್ಯಾಸಪುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರದೊಂದು ಚರ ಸಮತೋಲ. ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಭೂಮಿಯ ಚಲನ ಶಕ್ತಿ

ಕಡಮೆಯಾಗದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಉಪಗ್ರಹಗಳೂ ವಾಯುಮಂಡಲದಾಚಿ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸದಿದ್ದರೆ ಚರ ಸಮತೋಲದಲ್ಲಿರಬಲ್ಲವು. ಅವುಗಳ ಚಲನೆಗೆ ಶಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ಕೆ ಬೇಡ.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮತೋಲ: ಇದು ದ್ವಿಮುಖ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ದ್ವಿಮುಖ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನ ಬಣಾಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

ಇಂಥ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮುಚ್ಚಿದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಗೊಳಬಾಗ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮತೋಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮತೋಲ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಅನಂತರ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಾರತೆ ಬದಲಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಂದರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತೇ? ಇಲ್ಲ, ಮುಮ್ಮುಖ ಕ್ರಿಯೆ ಯಾವದರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದೋ ಹಿಮ್ಮುಖ ಕ್ರಿಯೆಯೂ ಆದೇ ದರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇದು ಚರ ಸಮತೋಲವಾಯಿತು.

ವಿವಿಧ ಸಮತೋಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು 'ಸ್ವಿರ' ಹಾಗೂ 'ಚರ'ಗಳಿಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಮಾದರಿಗೆ ಈ ಸಮತೋಲಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ – ಒಂದೇ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು – ಒಂದೇ ಒತ್ತುಡದಲ್ಲಿರುವ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯ.

ಶೂಕರಾಹಿತ್ಯ

ಕೃತಕ ಉಪಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ಫೌಂಟ್ಯಾನಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಹ ಶೂಕರದ ಅನುಭವ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅವನು ಶೂಕರಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವ

ಕ್ಷೇತ್ರ, ಅವನಿರುವಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದಧರ್ವವಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಉಪಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುವ ಅವನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೈಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪಗ್ರಹದ ತಳದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನ – ಉತ್ತರ

1. ಅಸ್ಟಿಚ್ ಪಕ್ಷಿಯು ಕಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲು ಅದರ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜೀಂಜವಾಗುವುದೇ? ಅದರ ಶರೀರದ ರಚನೆ ಹೇಗೆಯುತ್ತದೆ?

ಕರ್ಯೋಚೆನಿಕ್ ಎಂದರೇನು?

ರುಮಾರಿ ಎಂ. ಲಲಿತ, ಕುಣಿಗಲ್

ಅಸ್ಟಿಚ್‌ಗಳು ಹುಲ್ಲು, ಎಲೆ, ಹಣ್ಣು, ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಮರಳು, ನಯ ಕಲ್ಲಗಳನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಅವು ತಿನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಆಹಾರದ ಜೀಂಜಕ್ಕಿಂತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು. ಬದಲಾಗಿ ಕಲ್ಲನ್ನೇ ಅವು ಜೀಂಜೆಸಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಸ್ಟಿಚ್ ಈಗ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಸುಮಾರು 2.5 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು 135 ಕಿಗ್. ಶೂದಧರ್ಮಾ ಇವೆ. ಉದ್ದನೆಯ ಕಾಲುಗಳು, ಒಂದೊಂದು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳು, ಗರಿಯಲ್ಲದ ಉದ್ದನೆಯ ಕೆಂಪು ಭಾಯೆಯ ಕತ್ತು ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಭಿಕದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಆರೆ-ಮರುಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಕರ್ಯೋಚೆನಿಕ್ – ಅತಿ ಕೆಳಗಿನ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕಿದ್ವಾನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನುವ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ.

2. ರೇಧಿಯೋದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಗಾಳಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಬಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಸೀಕುತ್ತೇವೆ. ಏಕ ಈ ವ್ಯಕ್ತಾಸ?

ಜಿ. ರಾಜೀಶ್ವರಿ ಗೆಜ್ಜನತ್ರ

ಎರಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಸಾರವೂ ಗಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುತ್ತಾಂತೀಯ ತರಂಗಗಳ (ರೇಧಿಯೋ ಅಲೆಗಳೂ ಇವಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂಥಷ್ಟು) ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ ಎರಡೂ ಹೀಗೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಮರಳಿ ಆಯಾ ಗ್ರಾಹಕಗಳಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗಿ ತಿಬಿ ಕೇಳುತ್ತದೆ, ಕಣ್ಣನ್ನೇ ಮೋಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಚೀರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲವಷ್ಟು.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 1990

3. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಕಗಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು, ಕಗ್ಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಏಕ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ?

ಬಿ.ಜಿ. ಹೂಗಾರ, ತಾಜಪೂರ

ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಹೊರಟಿ ಬೆಳಕು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿಡ್ಡರೆ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣ ನೋಡಿತು, 'ಕಂಡಿತು'. ವಸ್ತು ತನ್ನದೇ ಬೆಳಕನ್ನು ಹೊಡಲಾಬಹುದು (ನಕ್ತತು, ದೀಪ ಇತ್ಯಾದಿ) ಅಥವಾ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿಡ್ಡ ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರತಿಪಲಿಸಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಹೊಡಲಾಬಹುದು (ಮರ, ನೆಲ, ಗ್ರಹ ಇತ್ಯಾದಿ)

4. ಸ್ವೀಲ್ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೇ?

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಯವ ಸ್ವೀಲ್ ಮೇಲೆ ನೀರು ಹಾಕಿದಾಗ ಪಾದರಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆದಾಗ ಜರೀದು ಬೇಕುವರು ಏಕ?

ಸ್ವೀಲ್ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸಬಾರದು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಸ್ವೀಲಾದರೆ ಉಪ್ಪು, ಹುಳಿಗಳಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಬಹುದು. ಅಪಾಯ ಬೇಡ ಎಂಬುದು ನೀವು ಬರೆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ನಡೆಯಲು ನೆಲಕ್ಕೂ ಪಾದ (ಅಥವಾ ಪಾದರಕ್ಕೆ)ಕೂ ನಡುವೆ ಫ್ರೆಂಚ್ ಬೀರು. ನೀರು ಹಾಕಿದಾಗ ಫ್ರೆಂಚ್ ನಗಣ್ಯವಾಗಿ ನೆಲ ಮತ್ತು ಪಾದರಕ್ಕಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ನೂಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು.

5. ವೈಚಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣವನ್ನು ಸುಧಿಸುವುದು ಮೇಲೀ ಅಥವಾ ಹೂತು (ಉಳಿಸುವುದು) ಪ್ರಾಯ ಮೇಲೀ?

ಪ್ರಕ್ರಿಯಾದ, ಎನ್.ಆರ್. ಮೋಹನ್, ಮೈಸೂರು

ತೀರ್ಥಹೋದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತೂ ಉಳಿದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರದಿರಬೇಕಾದರೆ ಸುಧಿಸುವುದು ಉಚಿತ. ಹೀಗೆ ಮನೋವೈಚಾನಿಕ ತೋಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೂತುವುದು ಮೇಲು. ಆಗ ಪ್ರತ್ಯೇತಿಯ ವಿಫಾಟನಕಾರಿ ಜೀವಿಗಳೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೇಹವನ್ನು ವಿಫಾಟಿಸುತ್ತವೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂಥನ ವ್ಯಯವಿಲ್ಲ. ಮಣ್ಣನ ಘರವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದು.

ಕರಾವಿಪದ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಎಚ್ಚಾನವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಸ್ವಾಂತರಿಕ ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಎಚ್ಚಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಎಚ್ಚಾನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. 1988ರಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚಾನವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಗಳಿಸಿರುವ ಹೆಮ್ಮೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯದು. ಅವಿಲ ಭಾರತ ಜನ ಎಚ್ಚಾನ ಜಾಲದ ಸಹಿಯ ಸದಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವ ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಎಚ್ಚಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಮೂರನೇಯ ಅವಿಲ ಭಾರತ ಜನ ಎಚ್ಚಾನ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು 1990ರ ಮಾರ್ಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ.

ದಿನಾಂಕ 7.7.1990ನೇ ಶನಿವಾರ ದಂದು ಕರಾವಿಪದ ದಶಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್‌ಲ್ಯಾ ಕಾಲೀಜಿನ ಸೆನ್ಟ್‌ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಗೆ ಎಚ್ಚಾನ ಏಡಿಯೋ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಅವರಾಹ್ನ 2 ರಿಂದ 4 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ 3 ಆಯಾಮದ ವಿವಿಧ ಆಕೃತಿಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ನಾಗರಾಜು ಅವರು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸೋದಾಹರಣವಾಗಿ ಸ್ಟ್ರೇಡುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಾಥ್ ಅವರು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು.

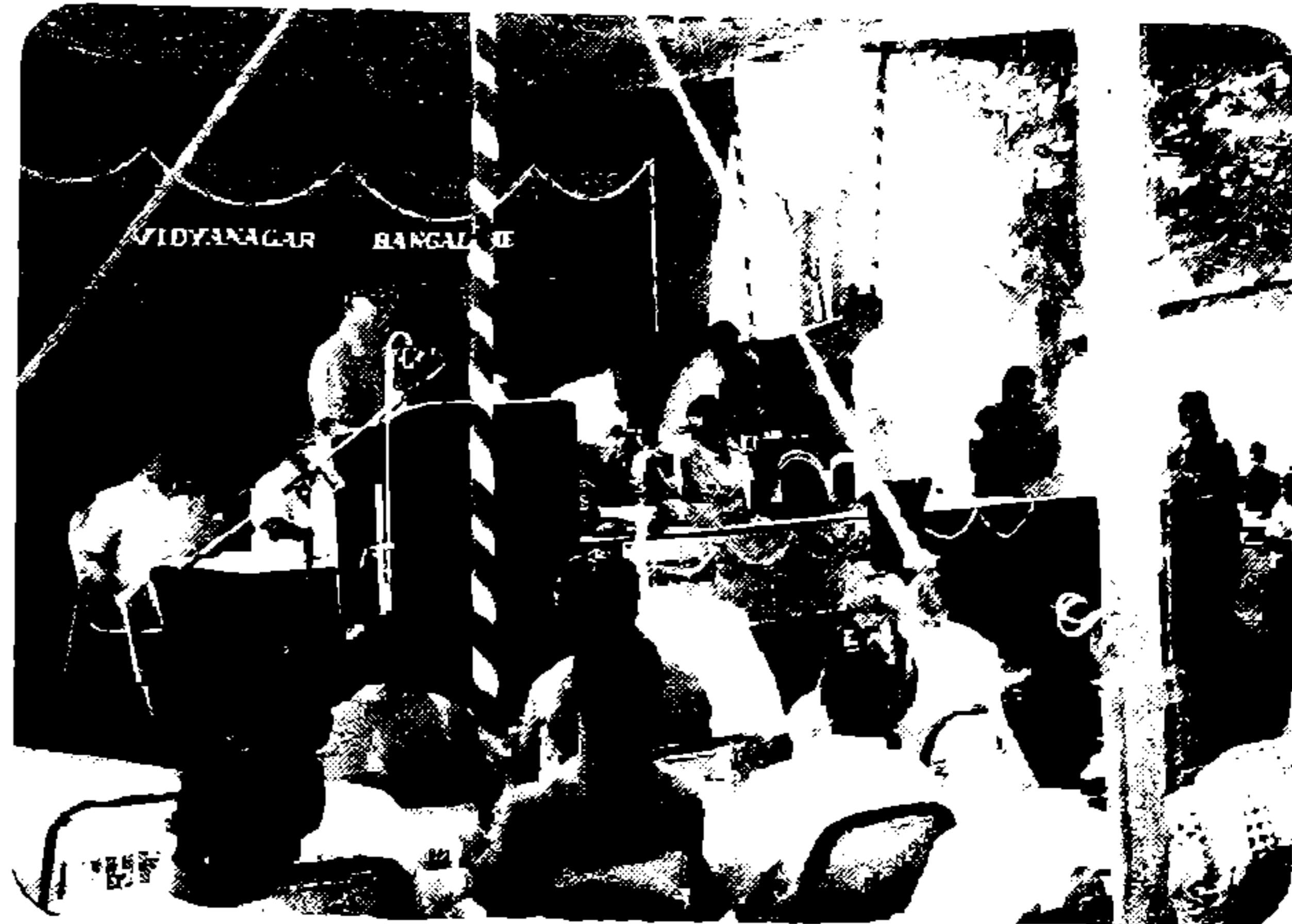

ಎಂಗ್ಲೀಷ್ ಕನ್ನಡ ಎಚ್ಚಾನ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಮಾರಂಭದ ಒಂದು ದಿನ

ಸಂಚೆ 5-30ಕ್ಕೆ ಕರಾವಿಪದ 50ನೇಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾದ ಎಂಗ್ಲೀಷ್-ಕನ್ನಡ ಎಚ್ಚಾನ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಮಾರಂಭ ಜರುಗಿತು. ಕರಾವಿಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ಕರಾವಿಪದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪ್ರೌ. ಎಂ.ಎ.ಸೇತುರಾವ್ ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಅಗಮಿಸಿದವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಶಬ್ದಕೋಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ ಕರಾವಿಪದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರೌ. ಜ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಅವರು ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ಸೂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಭಾರತೀಯ ಎಚ್ಚಾನ ಮಂದಿರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಪ್ರೌ.ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್.ರಾವ್ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತುತದ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿರುವ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಗಳಾದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರೌ. ಜಿ.ಎಸ್. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಕರಾವಿಪದ ಸಾಧಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ಜನಿಕರ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಡ್‌ರೆಕ್ರಿಯಲೆಂದು ಹಾರ್ಡ್‌ಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಪ್ರೌ. ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ಅವರು ಶಬ್ದಕೋಶದ ಉಪಯೋಗ ಕೇವಲ ಎಚ್ಚಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಲ್ಲ; ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೂ ಅದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದೀತೆಂಬುದನ್ನು ಸೋದಾಹರಣವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಂಗಾರ್ಡ್ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವರನ್ನು ಕರಾವಿಪದ ಪರವಾಗಿ ವಂದಿಸಿದರು.

ಮಹಿಳೆಯರೆ ಮತ್ತು ಮಹನೀಯರೆ,

ನನಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೊರಕದ, ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನನಗೆ ಈ ಸಂಜೀವದರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನೊಬ್ಬನಿಂದಲ್ಲ; ಇಡೀ ನಾಡಿನಿಂದ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋವ್ಯಾತ್ಯಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಆರಂಭವಾಗಿ ಹತ್ತುಹತ್ತಿರ ಏಳು ದಶಕಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಡೆಬಹುದಾದ್ದು. ಆದರೆ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ - ಅಲ್ಲಸ್ವಲ್ಪ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿನಾಯಿಸಿದರೆ - ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ಯ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಹೂಡ ಆರಂಭವಾಗಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಮೊದಲ ಪ್ರವರ್ತಕ ರಾದವರನ್ನು - ನಂಗಪುರಂ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಬೀಳ್ಬಾರೆ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪನವರನ್ನೂ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಂದ ಸ್ವಾತಿತ್ವ ಪಡೆದು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದವರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ - ಅವರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದವರೂ ತೀರ ಆಸಕ್ತರಾದವರೂ ಇಬ್ಬರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ - ದಿವಂಗತ ಆರ್.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಅವರಿಗಂತ ಈಚಿನ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರೂ ಆದ ಜೀ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರು. ನಾನು ನನಗೆ ಹತ್ತಿರ ಪರಿಚಯವಿರುವವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲವೇನಲ್ಲ. ಈಗಂತೂ ನಮ್ಮವರೇ ಆದವರೊಬ್ಬರು, ಈ ನಮ್ಮ

ಇನ್ನೆ ಆರ್ಥಿಕ ಭಾರತ ಜನತಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ್ದು

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲೇ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದವರಲ್ಲಿಬ್ಬರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ರಾಯಲ್ ಸೋಸೈಟಿಯ ಫೆಲ್ಯಾಂಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಂಕೇತ. 'ವಿಜ್ಞಾನಕೋಶ'ವನ್ನು ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

ರಾಯಲ್ ಸೋಸೈಟಿಯ ನೆನಪು ಬಂದಾಗ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಆ ಸೋಸೈಟಿಯ ಮೋಟೊ - ಅದರ ಆದರ್ಶಸೂತ್ರ - ಅದೂ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. Don't take anybody's word for it. - ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೇ ಸತ್ಯದ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹೊರಟಾಗ ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಪರಮಾಣವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಡ. ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕೊರೆಯು ವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದದ್ದು. ಆಧುನಿಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಮೊದಮೊದಲಿನವನಾದ ಡೇಕಾಟ್ (ಅವನು ರಾಯಲ್ ಸೋಸೈಟಿಯ ಸ್ವಾಪನೆಯಾದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಿನವನು) ಇದನ್ನೂಪ್ರಿಯೋಂಡೇ ತನ್ನ ತತ್ವ ಸಾಧನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ, 'ನಾನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಾನಿರುವುದು ನಿಜ' ಎಂಬ ನೆಲೆಯನ್ನು ತಲಪಿ ಅನಂತರ ಮುಂದುವರಿದ. ಈ ಆದರ್ಶಸೂತ್ರವನ್ನು ನಾವು, ಅಂದರೆ ಭಾರತೀಯರು, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಸಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು – ಉಪನಿಷತ್ತಾ ಮೋದಲಾದ ಪ್ರಸ್ತಾನತ್ಯಂಗಳನ್ನು – ಒಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸತ್ಯವನ್ನು ಆ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವ ಪರಿಪಾಠ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಯಾರೋಟಿನಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಸಂದೇಹ ಬಂದಾಗಲೀಲ್ಲ ಅರಿಸ್ತೋಟಲ್ ಎನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಹಾಗೆ ನಾವು ಶಾಸ್ತ್ರ ಎನು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಇದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೂಹವೇ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಿರುವವರ ಮಾತನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮೆ ಕೆಲಸ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇದು ಅನಂತವಾದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಆರೋಟಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಈ ಬೇನೆಗೆ ದಿವ್ಯಾಷಧ ರಾಯಲ್ ಸೋಸೈಟಿಯ ಮೋಟೊ. ಯಾರು ಎಂಥ ಮೇಧಾವಿಗಳೇ ಆಗಲಿ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ hypothesis ಆಗಬಹುದು, ಚರ್ಚೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ನೆಲೆಯಾಗಬಹುದು. ಪ್ರಮಾಣವಾಗಲಾರದು ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯಬೇಕು.

ಅದು ಬೆಳಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಎಶ್ವರಿದ್ವಾಲಯಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೂಡ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ – ಪ್ರಶ್ನಕ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು, ಮುಕ್ತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು – ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕುದುರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಪತ್ತಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಪ್ರಿಯಗಳ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಆಧಿಕಾರಿ ಭಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು

ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಪತ್ತಿನ ದಶಮನೋತ್ಸವದ ಆಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕಾರಣದ ದೃಶ್ಯ

ಆದರ ದಶಮನೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸೋಣ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹರಡಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೊಂಡು ಮಾಧ್ಯಮ ಬೇಕಲ್ಲ, ನಿಷ್ಪತ್ತವಾದ, ಅಸಂದಿಗ್ನವಾದ, ಆದರೂ ವಿಚಾರ ವಿನ್ಯಾಸದ ಭಾವೇ ಬೇಕಲ್ಲ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರಂಭವಾದದ್ದೇ ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ, ಅರ್ಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮವಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮೆ ಭಾವೇಯೇ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಮೇಲೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಯಿತು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿನಿಮಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ತಮಗೆ ಹೋರಿದಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಪದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕಾಲಪೂ ಇತ್ತು. Oxygen ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕವಾಯಿತು. ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ‘ಪಾಣವಾಯು’ವಾಯಿತು. ಈ ಫಳ್ಳವನ್ನು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಬಂತು – ಸ್ವಭಾವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮೆಡೇ ಆದ ಪದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ಫಳ್ಳ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪದಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಗಳಿಗೂ ಕಿರಿಗಳಿಗೂ ಬೇಸರ ತಂದಿರುವ ‘ಆರಕ್ಕ, ಅಭಯಂತರ’ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. May the Lord in his mercy forgive those who created these words.

ರಾಜ್ಯ ಪಾತ್ರನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯಾನ್ವಯವರ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆ
ಕಾರ್ಯಕರಣ ೧೦೮ ನೇಱ

ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಕೆಲವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರು - ಏಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಳ್ಳಿವರು ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತಾಭಿಮಾನ, ಭಾಷಾಭಿಮಾನ, ದೇಶಾಭಿಮಾನಗಳು ಅತಿಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಂಬಿದವರು - ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸಿ ಕೆಲವು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದರ ಫಲ - ೧೦೮ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಶಬ್ದಕ್ಕೋಶ. ಅದರ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕರು ತಾವು ಅನುಸರಿಸಿದ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡು ಬಗೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ: ೧೦೮, ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು - ಫಿಸಿಸ್, ಕೆಮಿಸ್, ಜಯಾಲಜಿ - ವಿಜ್ಞಾನದ ಯಾವುದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಅಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ, ವಿಶ್ವವಾದ ಬೆಲೆಯಳ್ಳಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಪದಗಳ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಚಟ್ಟಿ ಅನವಶ್ಯಕ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕರೂ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಮರುಮಾತಿಲ್ಲದ ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಹಿಂದೆ ಭಾರತದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಸ್ಕृತ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತದವರೂ ಭಾಷೆಯವರೂ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೆಲೆಯವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ

ದೇಶಗಳ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರ ಸಹಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದ. ಅವರವರ ನಡುವೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿನಿಮಯ, ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಅರಿವು - ಇವೆಲ್ಲ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಳಸುವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರ ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು. ತಜ್ರುಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೂಲಪದದ ಅರ್ಥ ಮಸಕಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ೧೦೮ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೆಲೆದಂತೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂತರ್ರಂಭಿಸಬಹುದು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರೂ ಕೂಪ ಕೂಮರಗಳಾದಾರು. ಈ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂಥ ಪದಗಳು ನನ್ನಂಥ ಅತಜ್ಞರ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದೂ ಅಸಂಭವ ಎನ್ನಬಹುದು. ಕೆಲವು ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಸಾಧ್ಯವೇ ಅಲ್ಲವೇನೂ! ಅತಜ್ಞರಿಗೆ ಅದು ನಿಲುಕದ ಪ್ರಪಂಚ!

ಎರಡನೇ ಬಗೆಯ ಪದಗಳು: ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಅಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸದಿದ್ದರೂ ನಾಗರಿಕ ಮಾನವನಿಗೆ, ವಿಚಾರಶೀಲರಾದವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಆದರೂ ಆಡುಭಾವಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಲ್ಲದ ಶಬ್ದಗಳಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವು ಆಡುಮಾತಿನವೂ ಆಗದೆ, ಅತಿಪಾರಿಭಾಷಿಕವೂ ಆಗದೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ No man's ಪದಗಳಾಗಬಹುದು. ಮೊದಲನೇ ವರ್ಗದ ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಸೇರಬಹುದು. ಬಹುತೇಕ ಸೇರಿಯೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಚಟ್ಟಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಈ ವರ್ಗದ ಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ. ಇವೆರಡು ವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ದಾಟಲಾರದ ಕಂದಕವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭಾವೆ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಕೋಶದ ಸಂಪಾದಕರು ಇವೆರಡು ಬಗೆಯ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನಾನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡನ್ನು ನಾನು ಓದಿದಾಗ, ಕೂತಿದ್ದವನು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಭಲೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಅಂಥವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇನೆ.

1. ವಿಶೇಷ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅರ್ಥವಿರುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯದೇ ಆದ ಪದಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಫೋಂಟಾ ಫೋಂಪವಾಗಿ ಹೇಳುವವರ ಧ್ಯೇಯ, ನಿಶ್ಚಯ ಜ್ಞಾನ ಮೇಚ್ಚಬೇಕಾದ್ದು.
2. ಕನ್ನಡಕ್ಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸರಳ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಪಡೆಯ ತಕ್ಕದ್ದು.
3. ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಶಬ್ದಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು.

ಇದೆಲ್ಲ common sense! ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಗಳನ್ನು ಚಲಾವಣೆಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಜನ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಕಣ್ಣರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸಂಪಾದಕರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೀರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರಕ್ಷಕಗಳೂ ಅಭಯಂತರೂ ಹೀಗೆ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಪೋಲೀಸರೂ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೂ ಉಳಿದು ಹೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಥಾಸ್ತ ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾಂಭಿಸುತ್ತದೆ, ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಬಾಯಿಮುಖ್ಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದಶಕಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕ.ಸಾ. ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪಸೂಚಕ ಸಭೆಯೊಂದು ನಡೆಯಿತಂತೆ. “ನಿರ್ಣಯ: ಇಂಥ ಮಹನೀಯರು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆ ಸಂತಾಪಪಡುತ್ತದೆ”. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಎದ್ದರಂತೆ.

‘ಸ್ವರ್ಗ ಎನ್ನುವುದು ನಾವೆಲ್ಲ ಬಯಸಬೇಕಾದ್ದು ತಾನೇ? ಆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನೆ ತಕ್ಕದ್ದೇ ಹೊರತು ಸಂತಾಪವಲ್ಲ. ಸ್ವರ್ಗ ಎಂಬ ಪದ (ಸತ್ಯರು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಆ ವಿದ್ಯಾಂಸರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ.

ಈ ಶಬ್ದಕೋಶವನ್ನು ಜನ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋವ್ಯತ್ತಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವುದು ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಅಥವಾ ಅರೆಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. Two is not really company. We need a third to act as a catalytic agent. ‘Catalytic agent’ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೀಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದುಂಟು. He collected money for the party. A good part of it was siphoned off into his own purse.

ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇವು ಬಳಕೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು.

ದೇಶದ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ – ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಶ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲ್ಲಿದು ಹಾರ್ಡಸ್ಮತ್ತೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳು,

ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್.

ಅಶ್ವಿಲ ಭಾರತ ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಲವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಅಶ್ವಿಲ ಭಾರತ ಜನತಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಧಿವೇಶನವು ಮೂರನೆಯದು. ಈ ಮೊದಲು ಎರಡು ಅಧಿವೇಶನ ಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಣ್ಣಾನೂರು, ಕಲ್ಕಾತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಾರಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಪತ್ತಿ ಆತಿಥೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮೊದಲಿನ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಾರಿಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಇಂಜಿನಿಯರು ಗಳು, ವೈದ್ಯರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ನಿರ್ವಾಹಕರು, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜನಪಿಯ ಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಜನತಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಚಳವಳಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಸಮಾವೇಶ ಗೊಂಡಿದ್ದರು.

ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಉಪ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ನಡೆದವು. ಅವುಗಳ ಕೇಂದ್ರ ವಿಷಯಗಳಿಂದರೆ – ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ, ಸಾಕ್ಷರತೆ.

ದೇಶದ ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಉಪ ಅಧಿವೇಶನ ಕಾಗಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಉಪ ಅಧಿವೇಶನದ ಮೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗಣನೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಬಲ್ಲವಾಗಿದ್ದವು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮೆತಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅಶ್ವಿಲ ಭಾರತ ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಲದ ಬಂಧ ಬಿಂಬಿಯಾಗಲು, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿ ಆರಿಯಲು ಇದು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಯಿತು.

ಇಂತಹ ಒಮ್ಮೆತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವಾದದ್ವಂದರೆ 'ಭಾರತ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾ' ಹೇಂಬ ನಿರಕ್ಷರತೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಸಮರ. 1990ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ

ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಜಾಥಾ ಒಂದೆ ನಡೆಸಲಾದ ಭಾರತ ಜನವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾಗಿಂತ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದು. 70,000 ಸ್ಥಳೀಯ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೃಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಹದಾಶೋತ್ತರ ಈ ಯೋಜನೆಯಿತು.

ಉಪ ಅಧಿವೇಶನಗಳು

ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ನಡೆದ ಮೂರು ಉಪ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ವಿಷಯಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಹಾಗೂ ರೂಪಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳ ಕಿರುಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ:

ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಅದ್ದಿಯಾಗಬಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ಶುರಿತು ಆಧ್ಯಯನ, ಜನಚಾಗ್ಯತೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಚಿತವಾದುವು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯ ನೀಡಲಾಯಿತು.

- ಬೀಜಗಳು, ಬೀಜ ಆಮದು ನೀತಿ, ವ್ಯವಸಾಯ
- ವಿದ್ಯುನಾನ್
- ಶಕ್ತಿ
- ಜನಬಳಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು
- ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರವಿದ್ಯೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೆಲವು ತುರ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

- ಪೇಟೆಂಟ್ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಸ್ವತ್ತು ಹಕ್ಕು
- ತಿಳಿಯುವ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕೃತ ಗೌಪ್ಯ ನಿಯಮ

ಅಧ್ಯಯನ:

ಜನತಾ ಇಜ್ಞಾನ ಚಲವಳಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರಿತಂತೆ ಆಮೂಲಾಗ, ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಆದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ವಿಧಾನ ರೂಪಿಸಿ ಆದಕ್ಕನುಗೂಣವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ವ್ಯಾಪೀ ಅಂದೋಳನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆಶಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಲು ಈ ಭಾರಿಯ ಅಧಿವೇಶನ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

- ವಿದ್ಯಾನ್ಯಾನ - ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾನ್ಯಾನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನಾಗುತ್ತಾರೆ.
- ಶಕ್ತಿ - ಉಪಕ್ಷೇತಗಳಾದ ತೈಲ, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವತಿಗತಿ.
- ಈ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನ:

ಬೇರೆ ಆಮದು ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಬೇರೆ ಆಮದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಡೆಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಸ್ ಫೋರಂ, ಅಗ್ರಕಲ್ಲುರಲ್ ಸೈಂಟಿಸ್ಟ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿರುವ ಚಲವಳಿಯು ಜನಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಮಾರಕವಾದ ಬೇರೆ ಆಮದು ನೀತಿಯತ್ತೆ ಸಳಿದು ಸಹಿ ಚಲವಳಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮರಿತಂತೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಆಮದು ನೀತಿ ಮರಿತಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥೀಕ ಕಮ್ಮೆಟಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಜನವಿಜ್ಞಾನ ಚಲವಳಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು

ಭಾಗವಹಿಸಿ ಈಗಿರುವ ಆಮದು ನೀತಿಯನ್ನು ವರ್ಜಾ ಮಾಡಲು ಒತ್ತುದ ತರುವಂತೆ ಕೊರಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

- ಪೇಟೆಂಟ್ ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಚೌದ್ವಿಕ ಸ್ವತ್ತ ಹಕ್ಕುಗಳು
- ತಿಳಿಯುವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ಗೌಪ್ಯ ವಿಧಿ
- ಜನ ಬಳಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು
- ಇವುಗಳನ್ನು ಮರಿತಂತೆ ಹೊಸ ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನ ವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಪೇಟೆಂಟ್ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪೇಟೆಂಟ್ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕೈಗೊಂಡ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಕರಣಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೃತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನ (15-16 ಮಾರ್ಚ್ 1990) ದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ಹೊಸ ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಬಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕೋಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಡೆಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಸ್ ಫೋರಂಗೆ ಸೂಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ತಯಾರಿ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪರೇಷನ್ ನೀಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನದ ಕಮ್ಮೆಟಗಳು:

ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎರಡು ಕಮ್ಮೆಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಮೊದಲನೆಯ ಕಮ್ಮೆಟದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಸಲು, ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯ ಕಮ್ಮೆಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು (ಉದಾ: ಸ್ಟ್ರೋಮುಗಳು, ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ) ತಯಾರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

	ಕಮ್ಮೆಟ	ಸ್ವಾಳ	ಸಂಘಟಿ - ಆತ್ಮಫೇರೆ ಸಂಸ್ಕೇತ
ಮೇ 1990	ಮೂಲ ದಾಖಲೆ - ಮಾಹಿತಿಗಳ ಅಂತಿಮ ರೂಪರೇಷನ್	ದೇಹಲಿ	ಡೆಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಸ್ ಫೋರಂ
ಆಗಸ್ಟ್ 1990	ಪ್ರಚಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ	ಭೋವಾಲ್	ಏಕಲವ್ಯ

ಪರ್ಯಾಯ ಧೋರಣೆಗಳ ನಿರ್ಣಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ:

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಸ ನಿತೆ ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಉಪ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಕ್ಷೇತ್ರಾಧಾರಿತ ತಂತ್ರವಿದ್ಯೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ – ಅನ್ವಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲಕರ್ಮಗಳನ್ನೊಂದೆ ಚರ್ಮಕ್ಕೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿತವಾಗಿರುವ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ (ಉದಾ: ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ) ಅನ್ವಯಿಸಲು ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು.

ಬೀಜ ತಯಾರಿಕಾ ಜಮಿನಿನ ವಿಕೇಂದ್ರಿಕರಣ ಕುರಿತಂತೆ ಪರ್ಯಾಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಮರಿತು ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೇ 1990ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಮ್ಮಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಲುವಾಗಿ ಸಿ.ಎಸ್.ಬಿ.ಆರ್. ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎ. ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಿಯ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅರೋಗ್ಯ:

ಇಲ್ಲಿ ಉಪ ಅಧಿವೇಶನದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆದವು.

- ಪಾರ್ಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಪಾಲನೆ
- ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ
- ವೃತ್ತಿಪರ ಆರೋಗ್ಯಪಾಲನೆ
- ಡೈಫರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕೋರ್ದುಮು

ಈ ಉಪ ಅಧಿವೇಶನವು ಏರಡು ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒತ್ತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೈಲ್ಪು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪೂರ್ಣಕೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಲವಣದ ಅಯೋಡೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ನಿರ್ಣಯ ಒಂದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈಗಿನ ಧೋರಣೆಯ ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪುರಾವೆಗಳು ದೋಷಪೂರ್ಣವೆಂದೂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬುಡಬಸತೆಯ ಮೇಲೆ ಇದು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರಬಹುದೆಂದೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಅಯೋಡೀಕೃತ ಲವಣ ಸೇವನೆ ವಿವರಿಸಿದಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲವೆಂದೂ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಬೈಷಧ ತಯಾರಿಕೋರ್ದುಮುಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ತರ್ಕಬದ್ದು ಬೈಷಧ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರ ವ್ಯಾಪಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಕರೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬೀಳಿ ನಿರ್ಣಯ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಿಕೆಯೇ ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಆಯಷ್ಟದ ವರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಿತು. ಹೊಸದಾಗಿ ರೂಪಿತ ವಾಗುವ ಬೈಷಧ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಬೈಷಧಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಅಂದಾಜು, ಉಚಿತ ಬೀಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಭರವಸೆ ಸಾಧಿತವಾಗಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಯಿತು.

1. ಬೈಷಧ ನೀತಿ:

ರಾಷ್ಟ್ರ ವ್ಯಾಪಿ ಸಹಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಚಳವಳಿಯೋಂದನ್ನು ಬೈಷಧ ನೀತಿ ಕುರಿತಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾಗು. ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಟುಪಡಿಸುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಸಾಮಗ್ರೀಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನಾಂಕ 7ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್

(1990) ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಹಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ 15ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ (1990) ರವರೆಗೆ ನಡೆಯುವುದು.

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಲದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೊಂದ ತಂಡವ ಸಹಿಗಳನ್ನೊಂದ ಮನವಿಯನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಹಾಗೂ ಪೆಟೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಶಾತ್ಮಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಗುರುಪಾದಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ನೀಡುವುದು. ಅದೇ ದಿನ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಲದ ಸದಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಡಿಕೆ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುವು. ಸಭೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ, ಡೈಪಢ ನಿಯಂತ್ರಕರ ಕಳೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ, ಪಿಕೆಟಿಂಗ್, ಡೈಪಢ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರಪತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ, ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೊಂದ ಬ್ಯಾಡ್‌ಧಾರಣೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಬೇಡಿಕೆ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.

2. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಅರ್ಥೋಡಿಕರಣ ನೀತಿ:

ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಬಲ್ಲ ಪರಿಣಾತರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಒಂದು ಒಮ್ಮೆತಕ್ಕೆ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು.

3. ಉಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:

ವೃತ್ತಿಪರ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆ ಕುರಿತಂತೆ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಸಾಕ್ಷರತೆ: ಭಾರತ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾ

ಅನೇಕ ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಚೆಳವಳಿಗಳು ಒಗ್ಗೂಡಿ ‘ಅನ್ಕಾರ್ಡತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರ’ ವಾದ ‘ಭಾರತ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿವೆ. ದಾಂ ಮಾಲ್ಯಂ ಆದಿಶೇಷಯ್ಯನವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದ ದಾಂ ಎಂ.ಪಿ. ಪರಮೇಶ್ವರನ್ ಆವರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು.

ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆಯಿತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿದವು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು, ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷಣಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಜಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಾ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಈ ಜಾಥಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಾ ಬೇದಿ ನಾಟಕಗಳು, ಸಾಕ್ಷರತೆಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಹಾಡುಗಳು ಇರುವುವು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ಕಾರ್ಡಸ್ಥರ ಗಣತಿ ನಡೆಸಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಭಾರತ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಜಾಥಾ – ಜನ ವಿಜ್ಞಾನ ಚೆಳವಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಿದ ಅಧಿವೇಶನ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಚಾರದೊಳಗೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ●

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಧನೆ – ಪ್ರಗತಿಗೆ ನಾಂದಿ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಆಶಾದಾಯಕ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಾವದಿಯಲ್ಲೇ ವಿನೋದನ ಕ್ರಮಗಳು

ಕನಾಟಕದ ಭೆಷ್ಟವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮುಂದಿದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ದಿಗ್ಗ್ರಮೇ ಉಂಟುಮಾಡಿದವು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಯಮ ಮತ್ತು ಶಿರ್ಯಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವೈಶಿರಿ ಮೂಲಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಖಾರಿಸಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಸ ಅಯಾಮ ನೀಡಿ ಜನತೆಯ ಜೀವನ ಸಮರ್ಪಣೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶೇಂದ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ 60 ಕೋಟಿ ರೂ. ನಷ್ಟವಾದರೂ 'ಸೆಕೆಂಡ್' ಮದ್ದ ಮಾರಾಟ ರದ್ದು, ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟಕರ ಹೆಚ್ಚುಳ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಶುಲ್ಕ ಸ್ವಾರ್ಪ್ತಿ ಕಾಗೂ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದಾಗಿ 550 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹೆಚ್ಚನ ಆದಾಯ ಲಭಿಸಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ 631.90 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಳೇ ಬಾಕಿ ತೀರಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಮ್ಮೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸಹ ಸ್ವಾಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಕು ಹಾಗು ಸ್ವಚ್ಚ ಆಡಳಿತ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಬಿಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಆಡಳಿತಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಪುನಶ್ಚೇತನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭೃಷ್ಟಾಬಾರಿ, ನಿರುಪಯೋಗಿ ನೌಕರರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಇಲ್ಲವೇ ವಜಾಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಶೈಲ್ಯ ನಾಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತಿ ನಾಯಾಧೀಶರ ನೇತ್ರ, ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಂಕಣ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಂತಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವದರ ಜೋತೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು-ಮುಂಬಯಿ ನಡುವೆ 1050 ಕಿಮೀ. ದೂರ ಕಡಮೆಯಾಗಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ತನ್ನ ಪಾಲಾದ 37.5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕನಾಗಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಅಯವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ 53 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಎತ್ತೇಣ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ, ಪರ್ಮಗಳ ಶೈಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥಾದ್ದುನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನಲ್ಲಿ ಬಗರ್ಹಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಸರ್ವಮ, ಜನತಾಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೇಸಲು, ಮೆಟ್ರಿಕಾಫ್ರಾವ್, ಮೆಟ್ರಿಕಾನಂತರ ಕಾಗೂ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಟ್ಟಿ ಕಾಗೂ ಕಾಸಿಗೆ ಭಕ್ತ್ಯೈಯಲ್ಲಿ ಗೊನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ. ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೀದ್ಕರ್ ಅವರ ಜನ್ಮ ತತ್ತಾಬ್ದಿ ಅಂಗವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬೀದ್ಕರ್ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ ಇವು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪರಿಸರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ಮನ್ಯಾ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತಾತ್ಪ್ರಕಾಗಿ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡು 1989ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2ರವರೆಗೆ ರೈತರು ಪಡೆದಿರುವ 10 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ಯಾಮಾಡಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ 1,000 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ನೃಮಂಜಲ್‌ಕ್ಷಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೇರವಿನ 143 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆ. ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಶೈಚಾಲಿಯಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ - ನಿರ್ಮಲ ಗಾಂಧಿಯೋಜನೆ.

ಅಕ್ಷರಾಕ್ಷು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 48 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 18,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಶೈಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು 'ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ ಯೋಜನೆ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 5,000 ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿಗಳನ್ನು 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಕಟ್ಟಲಾಗುವುದು.

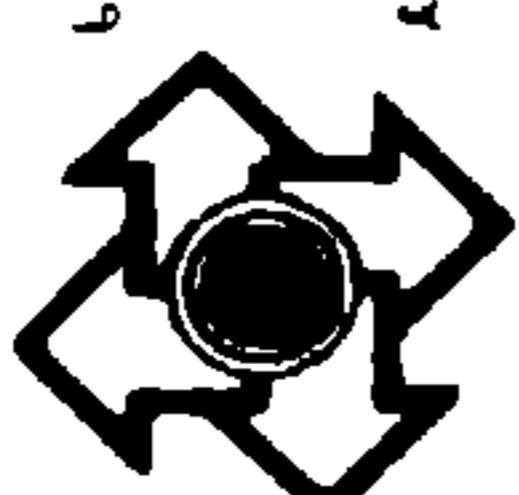
ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾಪಕೀಯ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಅನುತ್ತರಗಳಿಗೆ 2,845 ವ್ಯಾಪಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನೈಮಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ನೀಡಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಸ್ತರಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾರ್ಪಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

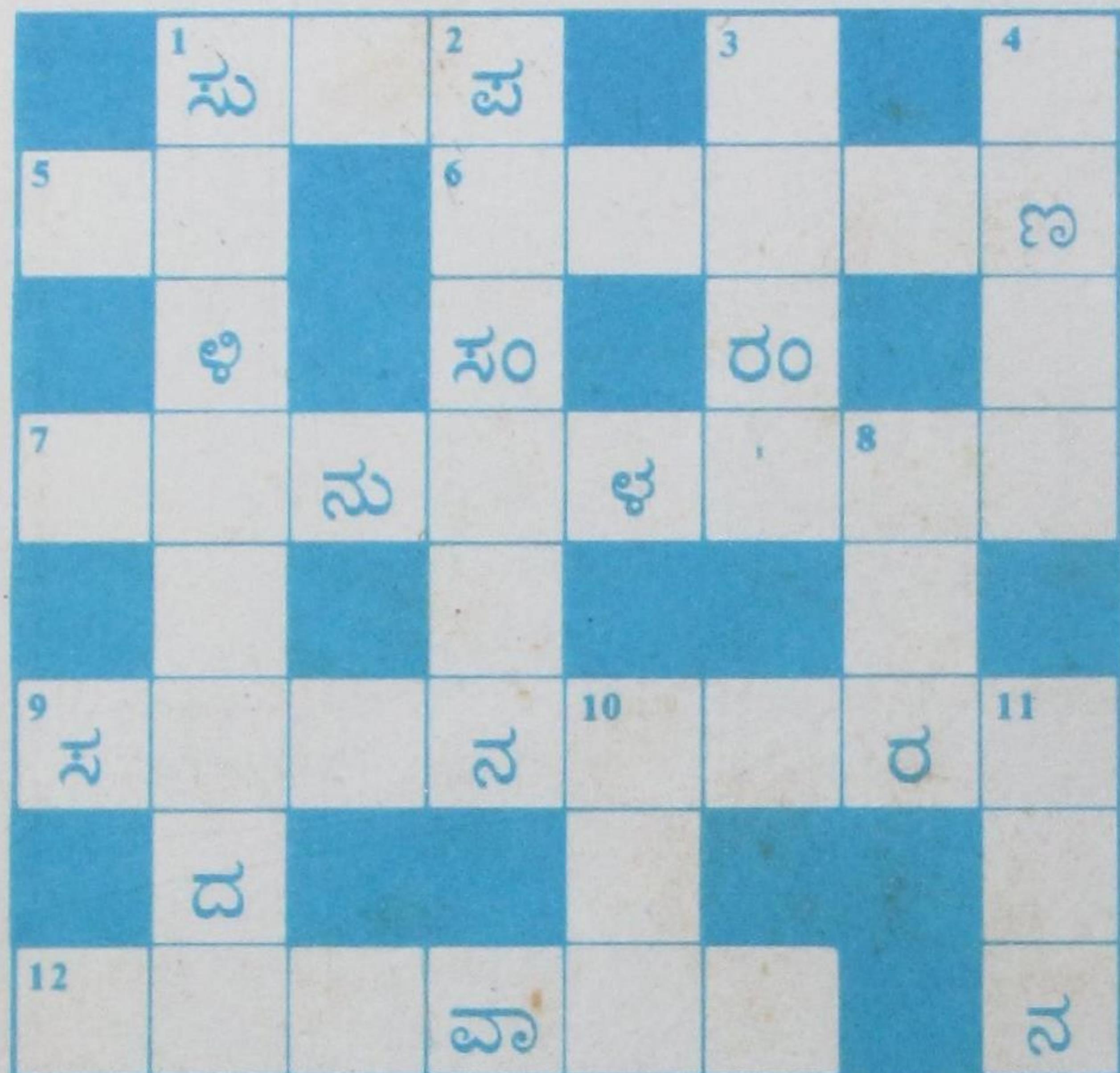
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳೊಂದು ಇತ್ತುಧ್ವವಾಗದೇ ಉಳಿದಿರುವ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕ್ಷಾತ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕ್ಷುರಿತವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಶೋಕ ಅಡಾಲತ್ತಾಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ 1,91,715 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕ್ಷಾತ್ರ ಮತ್ತು ಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶೋಕ ಅಡಾಲತ್ತಾ ಸಮಾವೇಶ ಒಂದರಲ್ಲೇ 5,000 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಇತ್ತುಧ್ವಗೊಳಿಸಿ ವಾಸುಲೀ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಗಾಂಧಿರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅಯೋಗವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮುಂಬಯಿ, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಮಟ್ಟದ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ನಾಶಿಸಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ಜಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಶಾಖೆಯ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಸೇರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಮಂಟಪ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು.

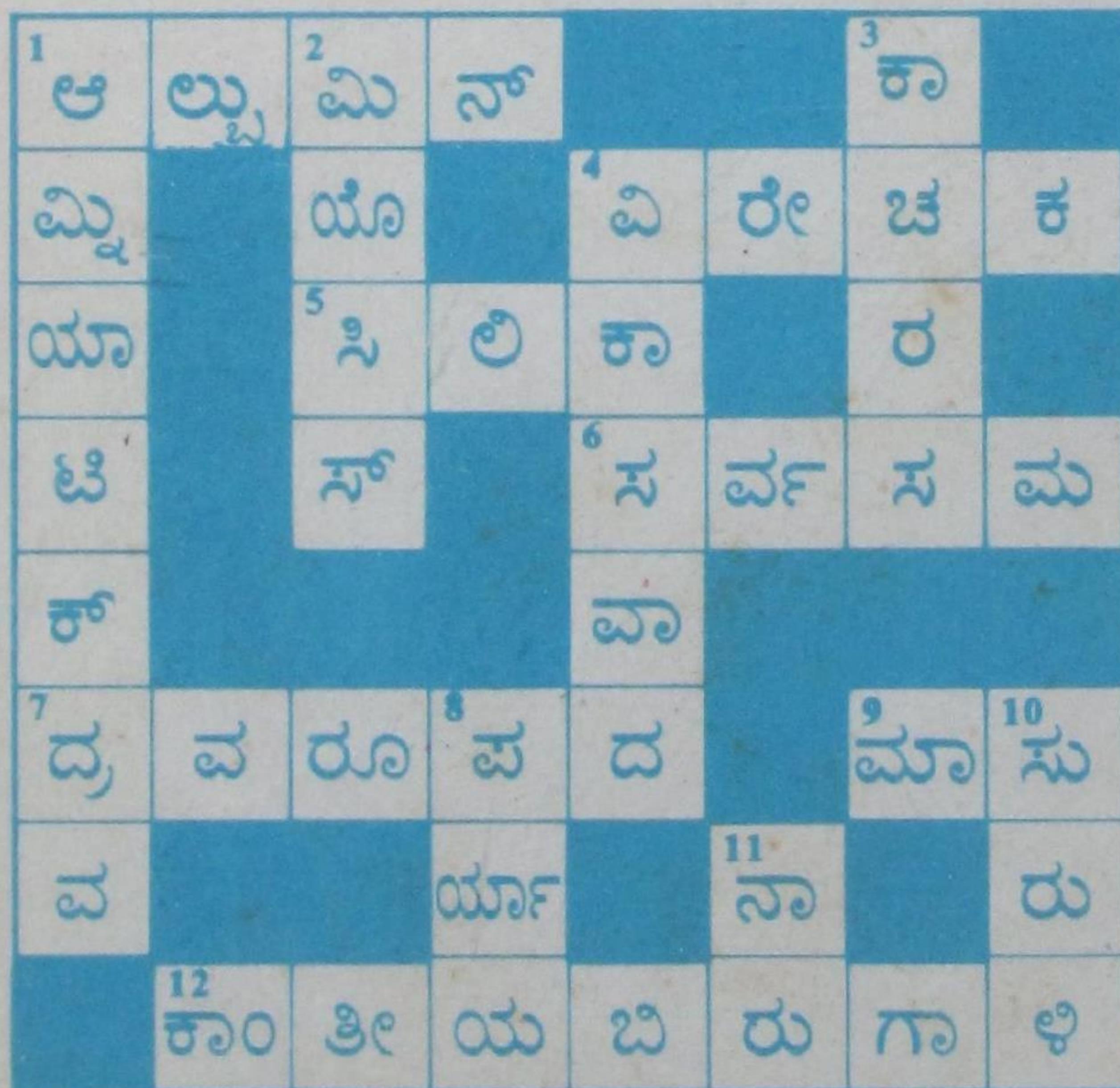
ಜನತ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮರಗಳಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಲು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಉಲ್ಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೇಂಡ್ ಕೆಲವು ಸಹಿತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕ್ರಾರಿತ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕಲಾರು ಯೋಜನೆಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಮೂರಂತ್ರ ವಿನೋದಕ್ಕಾದ ಈ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮರಗಳನು ಭಾರೀ ಸಲು ಪುನರ್ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ಚಕ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿಸಿದ್ದು.

ಎದದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

- ಮನುಷ್ಯನ ಕೈವಾಡವಿಲ್ಲದೆ ನಿಸಗ್ರಹೇ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಹರಳುಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡು ಬರುವುದುಂಟು. ಇವುಗಳ ಜ್ಞಾನಿತೀಯ ಆಕೃತಿಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ.
- ಗೋಳಾಕಾರದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಅಮೃತಗತ್ವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ನಾಗರಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರೌರೀನ್, ಕ್ಲೋರೀನ್ ಸಂಯುಕ್ತಗಳಿಂದ ಈ ಅಪಾಯವಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.
- ಬ್ಯಾಸಿಲ್ಸ್ ಎಂಬವು – ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು.
- ವ್ಯಾದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯದೆ ಇವು ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಈಚೆಗೆ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ತಪ್ಪು.

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

- ದೂರದರ್ಶಕದ ಮೂಲಕ ಆಕಾಶವನ್ನು ಏಕ್ಕಿಸಿದರೆ ಮೋಡಗಳಂತೆ ಕಾಣಬರುವ ನೀಹಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು _____
- ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಶಾಖೆ.
- ಜೀನು ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಜೀನು ನೊಣಗಳು ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಜರಾಯು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಒಂದು ವಿವ ಸರ್ವ್.
- ಜೀವಿಗಳ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್‌ಎಂಂದಕ್ಕೆ _____ ಹಿಗೆ ಇದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳ ನಡುವಳಿ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ.
- ಆಕ್ಸಿಜನ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಗ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು. ●